

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.
Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tiszák nemzeti könyvecskéje.

„Hogyan ítéljen a magyar nép?”

Írta: Dr Pröhle Vilmos.

Piros-fehér-zöld borítékkal jelent meg a napokban egy füzetke, mely Hunnia népének azt akarja bizonyítani, hogy Tisza István politikája az egyedül helyes nemzeti és socialis politika.

Átolvastam a füzetet, mely valószínűleg felsőbb pártfogásnak köszönheti megjelenését, s az a meggyőződés vert gyökeret lelkemben, hogy a boríték színei közül a zöld az egyetlen, mely a tartalomnak megfelel.

A nevezett füzetben nincs kisebb lóditás, mint az, hogy az ellenzéki pártokat teszi felelőssé országunknak és népünknek minden bajaért, melyet a bécsi kiszípolozó politika okozott, ugyanazzal a logikával, melyről alább következő cikkünk elmélkedik.

A nemes miniszterelnök úr Marosvásárhelyen azt mondta, hogy ha a negyvennyolcadiki szabadságharcnak felejtetetlen hősei feltámadnának, akkor puskatussal vernék szét azokat a modern negyvennyolcasokat, akik az ő sirjaik és emlékoszlopaik körül *vásári* jeleneteket rögtönöznek, mondta pedig ezt nyilván abban a tudatban, hogy Hunniában nincsen ember, aki emlékeznék arra, hogy ő ex-

cellenciája augusztus 18-ának ama Gotterhalte hangjai mellett ünnepelte, melynek zöngése mellett Aradon 13-an, egész Magyarországon pedig másfélszázan lehelték ki lelküket hóhérek által.

Azonban még mindezt megbocsátanók Tisza István kapitány urnak, mert az édesapja Tisza Kálmán volt, nagyapja pedig Tisza Lajos comitatsvorstand s így természetes, hogy a negyvennyolccal nem rokonszenvez, legfeljebb taktikázik, azonban csodálatosnak tartjuk, hogy a 67-es alappal, melyet hitvallásának declarált, úgy játszik, mint a macska szokott az egérrel.

U tudniillik a hatvanhetes kiegyezést is csupán csak törvénynek nézi, s ez magában véve elég veszedelmes dolog Deák és Andrássy alkotására nézve, amennyiben az ő véleménye szerint — mint ahogy cselekedetei is igazolják — a törvény olyan valami, amit a miniszterelnök, feltéve, hogy a korona bizalmát bírja s a Tisza családból származik, bármikor ignorálhat és megsérthet.

Azonban mit csinál a miniszterelnök úr akkor, ha a nemzet arra a meggyőződésre jut, hogy az 1867-ediki kiegyezési törvényeikk nem olyan törvény, amit a Tisza-családból származó kapitányok felrugdoshatnak, hanem olyan törvény, melynek megtartására a nemzet kíván kötelezni minden alkotmányos faktort, beleértve a

törvényhozás összes tényezőit koronával és felelős miniszterelnökkel együtt?

Mit fog akkor szólni a kapitány ur, ha a nemzet azt fogja mondani, hogy nem engedi meghamisítani és meggyalázni Deák és Andrássy emlékét és követeli, hogy a kiegyezési törvénynek minden pontja betartassék, mint ahogy a királyi eskü visszavonhatatlanul kötelez mindenkit annak megtartására és megtartatására.

Van, igenis van szó abban a törvény-cikkben felségjogokról, de a mellett van szó a nemzet jogairól is, melyek benne félremagyarázást nem tűrő világossággal vannak kifejezve.

A nemzet jogai pedig olyképen vannak körvonalazva, hogy nemesak a fölemelt ujonclétszámnak, hanem a már megelőző évben megszavazott ujonclétszámnak megszavazását is *feltételekhez* kötheti az ország.

Ebben a paragrafusban világosan benne van a nemzetnek ama jogosultsága is, hogy bármely esztendőben, még akkor is, mikor a kormány nem kíván ujonclétszámemelést, ennek megajánlását esetleg a kiegyezési törvény revíziójához kösse.

Hogy pedig a nemzet ezt a jogát érvényesíteni kötelességének tartsa, arra senki több okot nem adott, mint maga Tisza István; mert ha ő a hatvanhetedik kiegyezési törvényeiket megtartásra érdemesnek nem véli, mint ahogy csele-

T Á R C A.

Fásultság.

Nem tudok már kis lantommal
Elidőzni:
Nehéz robot — munka után
Odahaza álmodni szőni. —

Otthon is csak úgy érzem, hogy
Nyom a járom, —
S elalszom, ha ringatózni,
Álmodozni megpróbálom. —

Hisz lelkem is csak akkor éled
Néha — néha,
Ha szép szemed — én édesem —
Fájó szívem lángra gyújtja! . . .

Partos Jenő.

Az első ujév.

Már annyiban első, hogy irodámat a múlt év késő őszén nyitottam meg csupán s így az első új év, melyet mint teljesen és mondhatom, izléssel berendezett irodával, ki-

elégithetetlen ambícióval, de — bevallom — ez ideig kevés szerencsével, azaz épen annyi klienturával rendelkező ügyvéd megértem.

Egy egész hét óta, illetőleg mióta a karácsonyi ünnepeket kipihentem, adott gondot és okozott tejtörést ez az új év. Dolgom felől ráértem a fejemet törni; ez a szomorú vizsgáztatásom meg van.

Hogy gázolok át nem az ujévbe, de az ujéven?

További existenciám sark-, góc-, csúcspontjának voltam kénytelen elismerni e napot. A gyöngébbek kedvéért okát is adom. Sarkpontjának azért, mert eddigi nagyon is ingatag alapomat gondoltam megszilárdítani; gócpontnak, mert minden reményem ebben öszpontosult; csúcspontnak ellenben csupán azon okból, mert e napon olyan magaslatra szándékoztam emelkedni, a honnan nyugodtan tekinthessek jövőm homályos ködébe.

Elmondom haditerveimet.

E napon szándékoztam megnyerni mindenkinnek rokonszenvét és jóakarátát, akire csak valaha szükségem lehet.

Beszéljünk nyíltan: volt hozzá summásummárum száznegyven forint készpénzem.

Először is lithografizáltam kétszáz darab névjegyet. Ilyen formákat:

Dr. Halasztó Zsiga

köz és váltó ügyvéd

Perekházán,
B. u. é. k. Felső-kül-közép-utca 4. sz.

Ez belekerült kétszáz darab megfelelő borítékkal hat forint és negyven krajcáromba osztrák értékben.

Azután összeírtam Perekháza és a megye összes notabilitásait, különös tekintettel azokra, akik közül leendő klienseimet óhajtottam volna összeválogatni. Az összeállítás meglehetősen könnyen ment, csak hogy mire a névsor készen volt, akkor jutott eszembe, hogy még a királyi tábla bírói-karához is illenék egy kezdő fiskálisnak ujévi gratulációkat küldeni.

Hadd tudják meg elvégre, hogy én is létezem.

A névsor megfelelő átigazítása már nehezebben ment s még mostanáig sem nyugodt a lelkiismeretem, hogy nem épen azokat hagytam-e ki, akiket kihagyni önmagam elleni véték volt?

Megcimeztem a borotékokat s bevásárolva kétszáz darab, egykrajcáros postabé-

Farsangi ujdonságok, u. m. ruha bevonatok,

huzat, gamzé gaas fodrok, cipők, keztük, legyezők.

Ingek, gallérok, zsebkendők, kézelők, nyakkendők stb.

óriási választékban megérkeztek

EISLER KÁROLY üzletében

Telephon 114.

Nyiregyházán.

kedetei elárulják, úgy ez egyértelmű azzal, hogy a kiegyezésnek eddig érvényes és alkotmányos formulázása revízióra szorul.

Revízióra szorul pedig nem a Tiszakabinet megmentése céljából, hanem oly célból, hogy a magyar nemzet, mely utóvégre csak mégis magasabb jogi fogalom, mint a felségjog, meg a többségi elv, a királyi esküt, meg a parlamentárizmust ne legyen kénytelen olyan bármikor megsérthető formaiságnak tekinteni, mint amilyennek a chlopysták nézik, hanem oly egyetemesen kötelező erkölcsi parancsnak, mely minden nyers anyagi hatalmon és önimádásban elmerült ambiáción keresztül a magyar nemzet fenségét és nagyságát biztosítható törekvéseket juttatja diadalra.

Az egyesült ellenzék ma ezen az alapon áll, s küzd nemcsak a nemzet jogos ábrándjaiért, hanem annak becsületéért is, aki szent István koronáját hordja, s a 67-es kiegyezésben a nemzet jogait ép úgy elismerte és szentesítette, mint ahogy a felségjogokat koronája legértékesebb gyémántjai közé illesztette.

Hiába kapkod a kapifányúr: a nemzeti színű borítékban megjelenő s személyes politikáját szolgáló brochureök csak olyanok, mint a nemzeti gyufa, amit Ausztriában gyártanak — s ha ő az egyesült ellenzékkel azzal vádolja igaztalanul, hogy csúffá teszi a negyvennyolcas hősök emlékét, a nemzet teljes igazsággal vádolhatja őt azzal, hogy csúffá teszi azt a Deákot, azt az Andrássyt, akiknek emléke előtt I. Ferencz József koronás fejét hajtotta meg s aki 1892-ben magyar királylyá való avatásának 25-ik évfordulója alkalmával, mikor még nem akadt olyan szolgálója, aki őt diszcreditálni hajlandó lett volna, azt mondotta: csak azt sajnálom, hogy az „öreg úr“ ezt a napot nem érthette meg. Az öreg úr meghalt, de a szelleme él és ha valahol Bécs és Budapest között meg fog jelenni, Tisza István arcán meg fog fagyni a fölényérzet mosolya.

Forma és Lényeg.

Irtta: dr. Pröhle Vilmos.

A szabadelvűpárt lenyelte a chlopyi hadiparancsot, lenyelte annak apológiáját, a kedélyek megnyugtatóására szánt királyi leiratot is.

De egy kissé különös esztendő volt a mi Urunk születésének 1903-ik és a mi nagy jó urunk és vitélő fejedelmünk II. Rákóczi Ferencz zászlóbontásának 200-ik esztendeje.

Volt benne valami végtelenül poétikus, valami határtalanul idealisticus szelöngedezés: valami az örök igazságoknak ama x-sugárfényéből, melynek hatása alatt a fehér csakugyan fehérnek, a fekete valóban feketének látszik.

Ezt érezte az egész magyar nemzet, s akinek szólnia adatott, az szólott az igazságnak, a tiszta szívnek nyelvén s Rákóczy Ferencz emlékének alkalomszerűen élénkebb megújulása elég volt ahhoz, hogy a magyarság különbnek érezze magát, mint amilyennek a Lajtán túl tudni szeretik.

A kuruc jelszó: hogy „rajta, rajta!“ ékeesebbnek, lelkesítőbbnek tetszett, mint a „kniert nieder zum Gebet“, s a magyar vezényszóért való küzdelem, mely az egykori nemzeti párt nagy vezérének, Apponyi Albertnek, évtizedekkel ezelőtt oly platonikus színezetet adott, egyszerre actualissá vált olyannyira, hogy szabadelvű választópolgárok és kerületek kezdték zaklatni a szabadelvű (?) kormányt, hogy a nélkül nincs kibontakozás az ex-lexből. És így történt, hogy a Héderváry kabinet Chlopy miatt megbukott s ugyancsak ebből kifolyólag történt, hogy a szabadelvűpárt, melynek évtizedeken át mindig volt többsége, de programja soha, ráfanyalodott arra, hogy programkigondoló bizottságot alakítson.

Megtörtént azután, hogy össze is állítottak egy „se kint se bent“ programot, mely az ő mivoltuknak teljesen megfelelt s

hozzá a nemzetre nézve sem volt sérelmes, mivelhogy a nyelvkérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közös-hadsereg magyarországi részének vezényleti nyelve tekintetében jelenleg fennforgó állapot történelmi fejlődés eredménye — aminthogy az igaz is — és törvényhozási uton megváltoztatható.

Ezt a programot Tisza István gróf zsebre vágta és rohant vele Bécsnek városába, lévén a budapest-bécsi vonal a magyar közjogban utazók fővonala,

Hogy Bécsben mit tárgyaltak, annak a jó Isten a megmondhatója, az azonban tény, hogy mikor a Lloyd club első programmesináló kísérlete következtében úgy érezte magát, mint a serdülő leány, aki a mamája tudtán kívül az első levelet írta, Tisza István gróf hirtelen megjelent Budapesten és a szemérmes társaságnak azt mondotta, hogy ő felsége csekély formai változtatásokkal elfogadta a kigondoló bizottság kigondolmányát s őt, már mint Tisza István grófot bizta meg kabinetalkitással. És így történt, hogy az a Tisza István gróf, aki pár hónappal azelőtt állítólag Gajary Gézátt és a hallucináló honcsász Rosenberg Gyulátt is hiába esalagatta kabinetjébe, egyszerre csak összekalapált egy miniszteriumot s főhadnagy ur Tisza ezt a kabinetet be is mutatta ő felségének. Impozáns jelenet lehetett! A Leipziger illustrierte Zeitung meg is örökítette jelen nem volt tudósítójának erre vonatkozó ábrándképét.

Kisült azután, hogy a jelentéktelen formai változtatás abban állott, hogy a kigondoló bizottságnak fentebb jelzett programpontja ilyen átalakítást szenvedett: a közös hadsereg magyarországi részének vezényleti nyelve tekintetében jelenleg fennforgó állapot, ő felségének az 1867-iki kiegyezési törvénycikk 11-ik pontjában körvonalazott felségjogain alapul.

Gondolkozó ember tudja, hogy ez mit jelent.

Az eredeti szerint, ha ő felsége szen-

lyeget, már december 29-én utra készen állottak a — postások szerint az ő bosszantásukra kitalált — gratulációk.

Ekkor azoknak névsorát állítottam össze, kiknek egyszerű levélbeli üdvözlés nem imponál.

Ezek közé soroztam a bíróságok, állami és közigazgatási hivatalok összes kezelő személyzetét.

Szegények, ugyis mindig panaszkodnak, hogy a mai ügyvédek milyen fősvények, de szívességet elvárnak az embertől!

Megmutatom, hogy én nem fogok ezek közé tartozni!

Külön kategóriába soroztam az iktatókat, kiadókat, irattárnokokat; másik kategóriába az írkokokat, díjnokokokat; harmadikba a szolgálókat.

Ezeken kívül vörös ceruzával huztam alá azok neveit, a kik dohányozni nem szeretnek, de a konyakot vállalják; kékkel azokét, kik szeszes italokkal sem élnek. Ez volt legkevesebb. Ezeknek megfelelő banknótákat helyeztem levélborítékba névjegy helyett.

Az eredmény verejtéket fakasztott homlokomon.

Kerek szám száz forint és nyolcvan krajcár jött ki.

Épen tizenkétszer annyi, mint amennyibe a kétszáz postai gratuláció kerül. De mit volt mit tenni, vagy-vagy!

Maradt még rendelkezésemre harminc forint és nyolcvan krajcár.

Hát ezzel mitévő legyek? Helyesebben hát ezt miként osszam be, hogy jusson is, maradjon is?

Elővettem egy darab papírt és jegyezni kezdtem:

A takarítónőnek öt forint. Minimum öt forint. Először mert igen rendes pontos és megbízható; másodsor mert minden reggel ő serkent fel a munkára, harmadsor, mert nagy szükségem van a további jóakarására, hogy az asztalomon heverő irattáramat ne a papír-nagyság szerint rendezze és negyedsor, ha kevesebbet adok, itt hagy, miként egy Lizonyos szent a dákórománokat. Ez tehát öt forint!

A mosóném három hete vitte el fehérneműimet: bizonyosra veszem, hogy újévkor hozza haza. Ősmerem annyira spekulatív szellemnek! Számlája négy forint husz krajcár: egy ötösből nem hogy visszakérhetnék, de még egy ezüst forintossal meg is kell toldanom, mivel ellenesetben legközelebb, egyszer s mindenkorra tökre teszi hódító magasságu gallérjaimat.

A levélhordónak elég lesz két forint; úgy sem sokat koptatta eddigelé az ajtóm kilincsét!

De mégis hármat adok, had tartsa eszében nevem és lakásomat!

A helyi lapok kihordóinak fejenként egy forintot szánok. Nem! legyen fejenként két forint!

Sok helyen megfordulnak a városban, hadd emlegessenek. Ez összesen hat forint!

A kéményseprő fizetése a házigazdám kötelessége ugyan, — magam irtam a szerződést emlékszem jól, — de ha ennek dacára hozzám is belátogat, csak nem bocsátom el üres kézzel??!! Ez is egy ezüst forint!

Kik is jöhetnek még???

Igen, a „fiuk“, azok a jóképű barna gyerekek! Akik négy hurjokon több valódi érzelmeket tudnak kifejezni, mint az országban szétküldözött négy betűk együtt és összesen!

Pertu vagyok valamennyivel! Egy ötös-nél absolute lehetetlen kevesebbet adnom!

Na, azt hiszem ezzel vége is van a listának.

Számítsuk csak össze mi marad a száz-negyven forintból?

Öt, hat, tizenkettő, tizenöt, huszonegy,

Ujévi ajándék tárgyaknak alkalmas cikkek,

kézimunkák, szörme boák, diszkötények, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, keztyűk, szappan és parfümek és minden e szakba vágó cikkek jutányos áron kaphatók:

Kohn Ignác divat- és rövidáru üzletében. (Városház-palota.)

tesit egy olyan törvényjavaslatot, melyben a magyar vezényszó elrendeltetik, egy hagyományos történelmi állapotot szüntet meg, míg a főhadnagy ur Tisza féle szövegezés mellett hasonló esetben a neki alkotmányosan biztosított felségjogok egyikeről mondana le.

Már pedig tudjuk, hogy éppen chlopyi hadiparancs apológiájában van benne az a híres passus, mely szerint ő felsége a maga jogait esorbitatlanul fogja utódaira hagyni s azokból egy szemernyt sem fog engedni soha.

Ez viszont gondolkozni tudó emberek előtt azt jelenti, hogy amennyiben felségjogaiból engedni hajlandó királyunk nem lesz, magyar vezényszó sem lesz soha, de soha, holott a kigondoló bizottságtól elfogadott szövegezés ezt nem zárná ki.

Kérdem itten: mit ért Tisza István, mikor azt mondja, hogy forma, mit ért akkor, mikor azt mondja, hogy lényeg?

Az én logikám e kérdésnél kétségbe esik. Avagy miként a Madách Imre Luciferje szerint más az éhes és más a jólakott gyomor philosophiája, más a miniszterelnöki és más a nem miniszterelnöki logika?

Ugy látszik, hogy a dolog így áll. Mert ha valaki nem magyar miniszterelnök, hanem osztrák-magyar közös külügyminiszter, mint Goluchovszky Ágénor gróf, akkor lehet udvarias a magyar nyelv ügyében interpelláló delegacionista irányában, de ha magyar miniszterelnök, akkor csak azt mondhatja, amit Tisza mondott a galaci esetben, hogy ha tetszik, ha nem, a külügyi hivatalok *csak németül* tartoznak tudni.

Hogy Tisza Istvánnak a formáról és lényegről való, felfogása a plebeius felfogással teljesen ellenkezik, azt a Rákóczy hamvainak hazaszállítására vonatkozó evangeliuma is igazolja.

II. Rákóczy Ferenczet hazaárulónak,

fej és jószágvesztésre érdemesnek jelentette ki az 1714-iki országgyűlés.

Tisza István Rákóczy hamvait haza hozza, de nem törölteti el azt a törvénycikket, mely a legeszményibb hazafit a legjobb embert, ki valaha földön járt, oly ocsmány büntényben itéli el melyre Rózsa Sándor, Patkó Bandi nem, csak Ephialtesz vállalkozhatott, a hazaárulásban.

Mit gondol a miniszterelnök ur?

Vagy azt hiszi, hogy Rákóczy ép oly halott, mint a régi adminisztrátorok; erkölcsi halott?

Ha az volna, alhatnék nyugodtan a miniszterelnök ur, mert Rákóczy feltámadása lehetetlen volna.

De Rákóczy nem erkölcsi halott, mint ama hirhedt törvénycikk hozói, s feltámadhat bármikor s megfenyitheti irgalmatlanul azokat, akik olyan helyről, hol idegen népek szent áhitattal hallgatnak sirja mellett, olyan helyre akarják áthurcolni, ahol az ő nevét a világ legocsmányább bűnével a mi fogalmaink szerint szentesített törvény kapcsolja össze!

Ezen a forma hibán Rákóczy szelleme nem fogja magát a Tisza és Percel féle logika könnyedségével tultenni.

Ha van miniszterelnöki logika, van martir logika is és jajannak, aki az utóbbi ellen vétkezik!

De ugy látszik a miniszterelnök ur szerelmes a maga logikájába, mely szerint mindaz, amit elmondottunk, meg a november 18-iki csiny, meg az exlexben való házfelosztás is nem egyéb, mint a lényeg megőrzése a forma rovására.

De kitűnik még valami az ő egész ténykedéséből és eszejárásából — s ez éppen hiveire legkevésbébbé hizelgő — tudniillik, hogy gondolkodásra teljesen képteleneknek tartja őket s azt hiszi, hogy más logikának, mint az övének befogadására képtelenek! Pedig jó volna tudnia, hogy a golyó és tör éppen azért veszedelmes, mert nem gondolkozik s ha valaki az ő nem gondolkozó többségét ki-

csavarja a kezéből, ami pedig annál is inkább lehetséges, mert nem személyének varázsa, hanem felsőbb kegyelemből birt hatalma csatolja ő hozzá, ugyanez a többség lelki furdalás nélkül fogja elítélni, mihelyt az ő hatalma megszűnt.

Szabolcsvármegye bizalmatlanságot szavazott a kormánynak.

Csütörtökön tartotta a vármegye rendkívüli közgyűlését, melyen a „legnagyobb foku bizalmatlanság“-ot szavazták meg Tiszának. Eddig is sok helyen nyert kifejezést meggyenkben a kormány eljárásáról való vélemény; de az csak egyes pártok részéről történt és így a megye összes lakosságának nevében csak a megye gyűlésén történt az első nyilatkozat. Itt már nem az egyes pártok véleménye hangzott el, hanem a pártok megmérköztek és a kihirdetett eredmény a vármegye ítéletének a kifejezője. A közgyűlés lefolyásából lehet következtetni a képviselői választások eredményére is.

Magasztos és feledhetetlen volt a közgyűlés lefolyása. A fel-felviharzó elkeseredés olyan impozáns mértékben nyilatkozott meg, hogy a főispán erélyeskedése és az alispán nagyhatással találkozó kérő szavai alig tudták a jelenlevőkkel a tanácskozási rendet betartatni. A hazafias lelkesedés és a jövő iránti aggodalom olyan közbeszólásokat adott egyes bizottsági tagok ajkára melyekért az elnöklő főispán több ízben rendreutasította őket. A terembe csakis megyebizottsági tagokat bocsátottak be, mivel tartottak a rendezavarástól. A hírlapírók is csak igazolványaik felmutatása mellett mehettek be. A terem zsúfolásig megtelt, a karzatról pedig a vármegye főuri hölgyei nézték végig a gyűlést. Gyönyörű szónoklatok hangzottak el, melyeket azonban helyszűke miatt csak kivonatossan közölhetünk le:

A kisebb fontosságú ügyek elintézése után az *alispán* bejelentette, hogy Bory Béla és társai indítványt adtak be az iránt, hogy a vármegye fejezze ki rosszaságát Tisza eljárása felett és szavazzon neki bizalmatlanságot (helyeslés.) Ismeri azonban ezen kérdés nagyságát arra kérte a bizottsági tagokat, hogy nyugodtan hallgassák meg a szónokok által előterjesztendő érveket és ellenérveket. Szabolcsvármegye törvényhatósága

huszonhat . . . . százharmincöt forint husz krajcár.

Levonjuk a száznegyvenből, marad négy forint és nyolcvan krajcár!

Ez egy kissé több, mint gondoltam, Ezer a szerencsém, hogy a lakásomat félévre fizettem ki előre. Meg a kosztom is egész februárig ki van fizetve.

Apropos, koszt!! Teringettét, hogy ez csak most jut az eszembe?

Hát a pincér urak talán megfélekednének az ujévi köszöntésről?

No, én jól számoltam! Ételhordó, italhordó, a kávéházi, a fizető pincér talán megelégszik ujév első napján a rendes borralalóval, és kitelik-e ez a négy forint nyolcvan krajcárból?

Hát szilvesztert itthon töltöm el?

Ez egy maga lerontaná tekintélyemből mindazt, amit egész haditervemmel szerezni remélek!

Nem lehet, nem maradhat így. Kezdjük csak elől!

És kezdtem elől. A szivarok minősége fokenként, mennyisége ötven százalékonként szállott lefele.

Ugyan így jártak a nem dohányzóknak, de szeszes italt vállalóknak, szánt küldemé-

nyek, valamint a szeszes italt sem kedvelőknek előirányzott összegek.

A takarítóné öt forintjából leszámítottam kettőt. Inkább egy valahonnan emlékként nálam maradt kis selyemkendővel toldom meg a három forintot!

A hármát!? Hát a havi bére!!?

Még erről is megfélekedtem. No, bizony megjártam volna az öt forinttal!

Kap egy tiz forintost, meg egy kendőt. Érje meg vele. Kapott-e már életében — pedig sok újvet megért — két forintot meg egy selyemkendőt ujévi ajándékkul?

Ha nem tetszik, menjen Isten hírével.

A mosónőtől az ötösből nem kérek ugyan vissza, de meg nem toldom egy fillérrel sem! Talán a miért három hétig magánál tartja fehérműimet? Erős a gyanum, hogy czipészipart üző fiacskája az én gallérijaimmal hódított a karácsony-másodnap i paros bálon!

A levélhordónak is elég lesz 2 forint!

Hol kap annyit is? Hiszen ha minden háznál csak 2 forint ütné a markát, évi fizetése kétszereződne vagy talán háromszorozódna is meg. Legfeljebb egy pohár valódi magyar cognaccal kínálom meg, abból, a melylyel egyik volt kliensem honorált s a melyet barátaim egyike sem képes lediktálni. Vagy odaadom neki az egész üveget! Nem,

nem jó lesz megharagítani. Ujévkor, mire hozzám kerül nem érzi ugyan az ízét, de másnap vagy harmadnap könnyen bosszút esküdhetne ellenem.

A lapkihordók elégedjenek meg fejenként egy forinttal. Hiszen ugyis majd egy negyed évi előfizetési díjjal toldom meg újságíratási passziómat.

A kéményseprő, feltéve, hogy elég impertinens lesz hozzám bekopogtatni, a forintját megkapja. Különben kifüstölne!

A „fiuk“ öt forintjából is kedvem volna valamit levonni, ugyis eleget kihegedülnek a zsebemből egész éven át; de hát ez ugyis az utolsó ujév, a mikor reám számíthatnak. Jövőre ilyenkor már kitudja, ki fogja őket kiseprűzni az irodából, feltéve, hogy . . . de csitt, ez még időelőtti kérdés, ne is fesszessük most.

Lássuk az eredményt?

Tökéletesen meg vagyok elégedve. Már annyira a mennyire tökéletesen! Hatvanöt forint harmincz krajcár sikerült leapasztanom a végösszeget. Ez transit.

Hanem száznegyven forintokat csakugy kidobni egy bolond szokásnak hódolva és még zavarba is jönni, kissé sok lett volna.

Mert hogy tulajdonképen az egész ujévi

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-

Sirolin **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **láb-badozóknál influenza után** ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

büszkén tekinthet vissza a multra, mert tanácskozásainak menete mindig méltóságteles volt és a tagok mindig tudták méltányolni a gyűlés termét és soha sem feledkeztek meg magukról. Most is arra kéri a tagokat viselkedjenek higgadtan és e helyhez méltóan (viharos éljenzés.)

Mikecz Dezső főjegyző felolvasta Bory Béla és társai által benyújtott hosszú indítványt, mely kemény szavakkal ítéli el Tisza alkotmány tiprását. Majd ismertette, hogy az állandó választmány szintén hozzájárul az indítványhoz. Az indítvány és a határozat felolvasását gyakran szakította félbe a tetszés kifejezése.

Gróf Dessewffy Aurél volt a következő szónok aki hosszasan fejtegette, hogy az alkotmányos életben a közelmúltban lefolyt sajnálatos események készítetik a felszólalásra (éljenzés.) A jogfolytonosságot szüntették meg Tiszáék, ami kiszámíthatatlan eseményeknek lehet a kuforrása. A jogászokhoz fordul és kérdi, hogy lehet-e ezt eltérni (nem lehet, zaj) 48 után alkotmányunkat csak a folytonosságba vetett hitünk mentette meg és az azért folytatott harc tette lehetővé a 67 bekezdését. Azóta a jogfolytonosság egész e legutóbbi időkig meg nem szűnt soha. A miniszterelnök azt mondja, hogy a lényeg változatlan csak a forma változott. Hisz az egész alkotmány formákhoz van kötve és a formák megsértése az alkotmányt sérti meg. Szerencsétlen az akció s reakciót von maga után (helyeslés, zaj csengetés.) A tanácskozási rendet csak az összes felek helyeslése mellett lehet megváltoztatni. Az erőszakot már csak azért is elítéli mert a példa vonzó és ha ez büntetlenül lesz elnézve még nagyobb meglepetéseket várhatunk. A kormányelnök (le vele, abcug zaj, az elnöklő főispán többeket rendreutasít) azt hirdeti, hogy exlexben is lehet a házat feloszlítani, vagyis akkor amikor nincs meg a budget és nincs a véradó megajánlva (nem lehet, lehet) kilentized része azt vallja az országnak, hogy nem lehet. A dynastiára — eltekintve attól hogy a törvény megengedi-e vagy sem — veszedelmes ha vele ellentétes véleményt táplál a nemzet zöme. Adja a gondviselés, hogy a vésteljes napok mielőbb elmuljanak a haza felől. A maga részéről pedig csatlakozik az indítványhoz (zajos éljenzés.)

Bory Béla. Végtelenül nehezére esik az önuralmát megtartani, hogy ne hogy olyat mondjon honfiai felháborodásából kifolyólag

ajándék osztogatás nem egyéb egy indokolhatlan társadalmi szokásnál, az tény.

Teszem azt, mit tartozik az én reám, hogy a kéményseprő kívánja-e hogy az újév boldog legyen.

Még ha azt kívánna, hogy én legyek boldog az újévben, hát ez csak hagyján; bár ő is, meg más is, meg én is, így értelmezzük a b. u. é. k. fogalmát.

De legalább értelmezné és kívánna ingyen és nem úgy, hogy közben a tenyerét nyújtja a baksisért s hozzá még azt is elvárja, hogy én meg rámondjam: hasonlóképen kívánom!

De anélkül, hogy a tenyeremet szintén nyujtanám, tudniillik olyan célzattal, mint ő teszi.

De sőt tovább megyek. A kétszáz névjegyemmel megtiszteltek közül nem kérhetné-e meg egész bátran akárki, ha olvassa, mikép én b. u. é. k., hogy „mi közöm hozzá”? Már mint neki. S ha én felvilágosítanám, hogy neki k. b. u. é. nem kérhetné-e, hogy „mi köze hozzá”? Már mint nekem.

S mivel igazolhatnám magamat?

Azzal, a mivel annyi minden indokolhatlan dolgot szoktak indokolni:

Szokás, hát szokás!

És mert szokás, ide is azt írom végül: b. u. é. k.!

Ipszilon.

ami nem a hely méltóságához való. Nem írja le ismételt az országházi eseményeket, mert azt a gyűlés minden tagja bizonyára ismeri, sőt vannak ott olyanok is, akik éppen jelen voltak az eseményeknél. Csupán jelzi, hogy a merénylet törvénysértést és jogsértést képez (zajos helyeslés, főispán csenget.) Aki a polgári életben 1-szer becstelenséget, 10-szer is, 100-szor is az. Ép így van ez a politikában is, aki egyszer törvényt sértett, meg sérti az 10-szer is, 100-szor is. Hatalmi túltengésben leledző miniszterelnök, raffinált házelnök vitte végre a parlamenti csinyt. Tetőzték nemtelen tetűket (zaj) amikor dec. 13-án zsan-dárokkal tömték meg az országházat. Az ellenzék azonban kiverte a 10-es számú keztyű viselőit és letörte a kormány erőszakosságát. A pribékek eljátszották kis játékukat (tetszés.) Törvénytelen ház feloszlításra akarja most Tisza a királyt rá venni és ebbe kergetni a nemzetet (hosszas zaj, csengetés.) A vármegyéknek is kötelessége ezen tiprást autonóm jogából kifolyólag megtorolni. Természetesnek találná ha a nép Tiszát eltávolítaná arról a polcra, amelyre felvergődött. Dicső kornak elkorcsosult utódai volnánk, ha ezt nem tennénk. Ajánlja az indítványt elfogadásra (taps, éljenzés, zaj, csengetés.)

Gróf Pongrácz Jenő: Mint a Szabolcsme-gyei szabadelvű párt elnöke emelkedik szó-lásra. A párt és a maga nevében kijelenti, hogy az indítványhoz hozzá nem járul Tisza iránt bizalommal viselkedik (eláll, éljen, vagy 5 percig tartó zaj, láрма, amit a főispán csen-gője nem tudott megszüntetui.) Indítványt tesz tehát, hogy a törvényhatósági közgyű-lés térjen az indítvány felett napirendre (el-fogadjuk, nem fogadjuk el.)

Szikszay Pál alispán: Higgadt tanácsko-zásra kérte újból fel a pártokat. Legyenek a pártfelek egymással szemben előzékenyek. Hallgassák meg egymást, hogy a vélemények tisztáztassanak és hogy a szavazatok az érvek és ellenérvek mérlegelése után le-gyenek leadhatók (éljenzés.)

Halasi János a szabadelvűpárt volt al-elnöke emelkedett ezután szólásra. Már a je-lentkezésénél kitűnt, hogy mennyire sajnál-ják a kormánypártiak Halasit és saját sz-e-mélyét támadták. Torka szakadtából kiabált minden szabadelvűtorok sőt a főispáni csen-gő is nem csillapította, hanem fokozta a zajt. Az ellenzékiek dörgő éljenzése elnyomta ugyan a szabadelvűek „el áll“-ját, de mihelyt mó-dot akart adni az ellenzék a beszéd folyta-tására rögtön kezdődött a kormánypárt za-jongása. Ilyen körülmények között csak aka-dozva beszélt Halasi. Kifejtette, hogy csakis az tudja a mai helyzetet kellőképen elbírálni aki felülemelkedik a pártpolitikán. Az ő vé-le-ményét nem pártelvek folyásolják be, ha-nem ő a saját lelkiismerete szerint bírálja el a kormányelnök eljárását és annak a nemzet jövőjére való kihatását. Az alkotmány meg-sértése, a törvények figyelmen kívül hagyása merénylet a nemzet és annak jövője ellen, mivel ez által Tisza nem csak a pártokat vitte be élet-halál harcba, hanem ugyszólván testvérharcot rögtönzött. Láta azonban a szónok, hogy a volt pártja mennyire erőlkö-dik a beszéd megakadályozása érdekében, elállt, a szólástól. A zajongás és annak el-nyomására irányuló éljenzés ugyanis olyan hangzavarrá vegyült egybe, hogy az ember még a szomszédja szavát sem hallhatta. Ha-lasi röviden befejezte tehát beszédjét és az indítványt elfogadásra ajánlotta. Az ellenzék viharos éljenzésbe tört ki, amelyben a sza-badelvűek zajongása — mint tengerben a vízcepp — elveszett. Halasi szónoklata alatt a főispán senkit sem utasított rendre.

Dr. Meskó László: Az önálló magyar hadseregért felytatott obstructiót nem a tul-hajtás hozta létre, hanem a magyar nemzet jövőjéért való aggodalom. A folytonosság

megszakítása az alkotmányban meg nem en-gedhető. Az alkotmány sértetlensége tette lehetővé, hogy törvényeink sokaságát meg-állapíthattuk. Az alkotmányt drága köhöz hasonlítja, melyben egy homályos pontnak sem szabad lenni. (Éljenzés zaj.) Sokan nem tudnak a lényeg és az alakosság között há-tárvonalat vonni. Magyarországon nem elég a lényeg, hanem a formák betartását is meg-követeli ezeréves alkotmányunk. A trónörök-lésnél pl. az a lényeg, hogy a királyt első szülött fia követi a trónon, de a születés nem elég, hanem szükséges, hogy az új király esküt tegyen az alkotmányra, (éljenzés, zaj, csengetés.) Az alkotmányon ütött csorbát meg-nem törtétnek tekinteni nem lehet, nem szabad, hanem azt meg kell torolni. Ajánlja az indítványt. elfogadásra (hosszas éljenzés és taps.)

Kállay András. A követküldési jog meg-szüntével a vármegye az érzelmeit ma csak is a megyegyűléseken nyilváníthatja. Nem szabad azonban a közgyűlés tevékenységét a közigazgatási teendőktől elvonni és a po-litikai szintérré vinni (eláll, halljuk.) Dessewffy Meskó és Bory eléggé megvilágították már a helyzetet és kénytelen $\frac{1}{10}$ -ed részben ő is az ellenzék állásfoglalására helyezkedni (zaj.) De az összes szónokok beszédéből kiértett a pártpolitika üzése. Az exlexbe szerintük nem lehet a házat feloszlítani ő pedig azt mondja lehet (irtóztató zaj mely percekén át tart a főispán marokra fogja a csengőt ugy csenget.) Bocsanat amikor a tanár előadást tart akkor a többi hallgat (Tanárnak tetszik magát gondolni? Mi nem, óriási derűtség) A törvényt egyesek úgy olvassák, hogy a sorok között levőket, mások a felette lévő-keket, majd mások pedig az alatta levőket ér-telmezgetik. Ő a sorokban levőket, olvassa és megállapítja, hogy a ház bármikor (tom-bolás zaj percekén át.) A király igenis fel-oszlathatja a házat, nem szívesen teszi ugyan (honnan tudja?) de ha rá kényszerítik meg teszi. A bizalmatlanság szavazása iránti in-dítvány olyan fontos, hogy rendes gyűlésbe kellene tárgyalni, indítványozza tehát, hogy a határozat hozatalt májusra halasszák el (óriási derűtség.) Kijelenti azt is, hogy mind-ezeket a saját személyében mondta el (no no.) A választási törvény is megváltoztatandó mert úgy a census, mint a kerületek beosz-tása igazságtalan. Még egyszer arra kéri a gyűlést, hogy májusra halassa el határozat-hozatalát, (zaj, le vele csengetés.)

A főispán elrendeli a szavazást és az eredmény kihirdetésénél kitűnt a bizalmatlanságra 147-en, a napirendre térésre pedig 59-en adták le szavazatukat.

Fejfel a falnak.

A magyar nemzet ezeréves alkotmánya az idők viharjaiban hatalmassá nőtt.

A nemzet lelkéből fakadt kolozsális láng-elmék — Kossuth Lajos — Deák Ferencz — Szilágyi Dezső — oly oszlopai voltak ezen hatalmas alkotmány épületének, melyekkel széles e világon a nagy nyugati nemzetek is ritkán bírtak.

Ezen óriási elmék lángjánál összeol-vadott vérrel szerzett hatalom az ezeréves alkotmány egyik legszebb gyöngyét a par-lamenti szólásszabadságot akarja elsikkasz-tani e nemzetnek szülötte, hogy az alkotmány szabad lélegzetét elfojtva a velünk közös háztartásban élő Ausztriának teljesen kiszol-gáltasson.

A nemzet szülötte e hazának a magán-életben tisztelgetéreméltó és kiváló tudással és tehetséggel felruházott férfija — Tisza István gróf az a ki a hatalom mámorában elkábulva — mint ez ország első törvényhozója törvényt tiport fanatikus dühében, hogy a hatalmat megtarthassa.

!! Karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak !!
PAVLOVITS IMRE cégénél.

Neki rohan a falnak — a magyar ezeréves alkotmánynak és még azt hiszi, hogy feje nem fog összetörni — nem fog összetörni az a fej, a melyet ő ezen alkotmánynál is hatalmasabbnak tart.

Ez az ember, a ki a hatalom árnyékában nőtt fel — kinek gyökere nem a nemzet szeretetének emléiből táplálkozott, a kit nem a nemzeti érzés lángja ihletett, a ki a nemzet ellenszenvétől körülvéve ült a miniszterelnöki székbe — fényesen igazolja — hogy ennek az igazi tősgyökeres magyar népnek érzése minő ép és egészséges akkor, midőn előre is érzi, hogy nem ez az a férfi, ki nemzet jövőjére áldást hoz, — ki bárnyörbe buvik néha, de valódi ragadozó léte csattogatja önkéntelenül is fogait — tisztán vérszomjából a hatalom birtokáért.

Ellenszenv kísérte kezdettől fogva — gyűlölet nőtt az ellenszenv csirájából.

Gyűlölet, mert minden magyar ember előtt a legszentebb jogot támadja — gyűlölet, mert a magyar nemzet a törvényei — ezer éves alkotmánya védőszárnyai alatt született törvényeknek erejéből és erejében él és ezen törvények védbástyáját a magyar parlament házszabályait szentségtörő kézzel s lábbal tiporta — gyűlölet, mert fanatikus dühében a nemzet előtt érénynek akarja feltüntetni azt, a mi a magyar hazafi szemében és szívében halálos bűn, — ezt hirdeti az ország házában — ezt hirdeti a nemzet előtt a fanatikus meggyőződéssel, hogy az ő igazsága, az erőszak igazsága a megrendíthetetlen tiszta igazság. Hát mi ez? Ha nem örültség, ugy hatalmi érdekből hazaárulás. Az örültet elme intézetbe, — a hazaárulót börtönbe kell vetni.

Hát mikor volt az erőszak jog? És ha volt, lehetséges-e, hogy az erőszak Magyarországon jog lehessen? Vagy azt hiszi Tisza István gróf, hogy a jogoknak leghatalmasabb védője Deák Ferencz avagy Szilágyi Dezső, — Kossuth Lajosról nem is szólva az ő elvét vallotta. Tegye szívére a kezét képes e elhinni, hogy Deák Ferencz, akinek méltó követője gyanánt tolja fel magát ugy gondolkozna és cselekedne-e, ha élne, mint jelen helyzetünkben ő?

Hát nem fél az Istentől, hogy Deák Ferencz szobra megelevenedik és korbáccsal üzi el a törvényhozás szent színhelyéről.

Tisza István gróf a képletet világában él és az ország szerencsétlensége, hogy ily phantasták akadnak, kik magukat nagynek nemzetüket kicsinynek látják, kik a maguk káprázatos látókörében mindent látnak, csak nem a valóságot.

Nem akarja látni, hogy a nemzet 40 év óta fejlődött, hogy annak parlamenti élete lázas — lázas pedig azért, mert kinőtt az 1867-iki keretből — a parlamentben nagyobb részt nem a magyar nemzet igazi képviselői ülnek, mert ez a nemzet negyven év óta fejlődött erőben, értelemben, egyaránt — a mai választási törvény szerint nem az igazi nemzet választ — minden igazi magyar ember, ki a magyar nyelvet szóban és írásban bírja politikai jogot — választó polgári jogot kér — kíván még ma — holnap már követelni fog.

Nem akarja látni, hogy a nemzet erői kifejtésére önállóságot, gazdasági erejének kifejtésére az önálló vámterület felállítását kéri ma — követelni fogja holnap.

Ezen kérdésektől az ő feje nem fáj — nem akarja ő a választói jog kiterjesztését — mert akkor ez őt egy pillanat alatt elsőpörné arról a hatalmi magaslatról — nem akarja az önálló vámterület felállítását sem, mert akkor Bécsből lesz elcsapva.

Mit akar hát? Ez a nagy próféta szónokolni — szerepelni basáskodni akar.

Az ellenzék felajánlotta a békét — háztározata higgadt a magyar nemzet józanságához méltó volt. A technikai obstrukció megszüntetésére a házszabályok revízióját elfogadja (maga csorbitja jogait) ellenértékül a választási jog kiterjesztését az idők szelleméhez mérten kérte. — a költségvetést a választások előtt megszavazza — kívánja azonban, hogy a törvénytipró házelnök és Tisza István gróf hagyja ott azt a helyet, melyet Magyarország parlamentjében csak törvénytisztelő és szabadelvű férfiak tölthetnek be. Olyan férfi aki midőn az ellenzék nemzeti vívmányokat követel és mivel a

nemzeti vívmányok alkotásán ő teljes erejét kifejteni sem tehetséget sem akaratot nem érez magában, ha ezért a nemzeti vívmányokért az ellenzék obstruál — ezen *önző aljas* szándéka az ellenzéknek oly vétek, melyért az ellenzék szájkosarat érdemel — vagy ugyan próbálja Tisza István gróf ur, vajjon ha a hadseregben a magyar vezényszó érvényesítését kívánná ő a parlamentben azt is obstruálná az ellenzék?

Nemzeti kívánságok teljesítése, — jogos méltányos kívánságok érvényesítése azonban olyan bűn, melyért a törvényhozás vezéreinek, a magyar képviselőház elnökének — a magyar miniszterelnöknek törvényt tiporni szabad. Ha az ellenzék saját szájára kosarat tenni, tisztán hazafias szándékból, ne hogy az exlex állapotában választás legyen a béke érdekében — felajánlja — csak azt követeli, hogy törvénytiprók ne legyenek a parlament vezérei — ez parlamenti mérénylet.

Hát ugyan mit akar ez az ur? Hát józan dolgot akar? —

Szelet vet — vihart fog aratni.

Ez a vihar pedig el fogja őt söpörni úgy, hogy nem marad majd utána csak a rossz emlékezet az erős kéz és a számár legendájáról. A számár t. i. azért nem tud énekelni — mert nagyon magasan kezdi, hát nem tudja folytatni.

Ki parancsolni akar annak legelőször is magán kell uralkodni tudni — mert *erőszak* valamint a *fennhéjzás* és *gög ma már* csak a zullukaffereknek imponál — a józan magyar népnek nem.

A magyar ezeréves alkotmány pedig élni fog örökké!!!

M. I.

A politika ujéve.

A pártok barátságos tanyáit földulta a közelgő vihar: a miben minden alkotmányos érzékű férfi bizni tudott, sérthetetlen sziklafalnak hitt, oly alaptörvénynek tekintett, melynek megingatása alkotmányosságunk teljes felforgatása, rommá lett. A parlamentáris kormányzat bálványzóit Istenüket látják összeomlani.

A hazafiság végelemzésében az általános jónak szeretete s a mikor ez inogni kezd, a mikor a parlamenti többség megromlott, a mikor romlásuk jövőnköt ködbe burkolja, a társadalmi érdekkülömbőségek csoportjai vetelednek a nemes önfeláldozásban és félretéve mindent, elzarándokolnak a nagy név viselőjéhez, kinek neve porladó hamvaiban is hirdeti, hogy e törzsök fajnak lesz még egyszer ujéve. Nemzetünk jelleme az, melybe a reményt kell fektetni. Eljutottunk ahhoz az időponthoz, a mikor a politikai törekvések egyedüli célpontja a többség megszerzése.

A kormány az uralkodó párt hatalmon létének belső erkölcsi jogosultságát igazolni óhajtja a közvélemény szinleges helyesléssel, megragadja a korrupció minden nemét, s vakmerő játéka odáig halad, hogy kitarított sajtója örömmel üdvözli a románokat, kik elérkezteknek látják az időt a cselekvés terére lépni. A nemzetiségekkel óhajtja diadalát elérni. Sikerének másik fegyvere polgáriasságunk kigunyolása, a mikor maga köré egy új mágncsoportot, egy új nemesi testőrcsapatot szervez.

A nagyravágás ily aljas megnyilvánulása nem égeti e az új év arisztokratáit? Mély hálával tartozunk a nemzeti jellem nagy leteleményesei mágnásaink iránt, kiknek ősei e nemzet függetlenségének védelmében kitarító küzdelmet folytattak, de e nyílt vásár alku a nemzet bőrre. Nem ez osztálylally akarjuk mi nemzetünk erejét növelni, hanem megingatott alkotmányunk sáncaiba bevenni azokat, kiket a pénztöke és tudomány szövetsége kifejlesztett, a munkásokat, kikben a nemzeti erő és gazdaságunk új forrását látjuk, kiknek hatalma igen tökéletlenül van elismerve s köteleltségei teljesen mellőzvék. Rendületlenül bizunk az erkölcs diadalában, mely parlamentáris kormányzatunk elfajulását megállítja. Ez új év eldönti valóban nagy nemzet vagyunk-e, kikben az egyéni önzésnél erősebb a hazafiai szeretet, köteleltségérzet, vajjon az állami életnek, a jognak közös elvei avagy a szuronyok erdeje dönt.

Egy oszlop dönt ki alkotmányos életünk sziklájából, át van törve a jogfolytonosság, melynek helyreállításáért közd az Andrásyak nemes vezére, küzd „még ha e küzdelmének ára politikai pályafutásának végét jelentené is.“ Nem fogja jelteni, mert nemcsak az udvar, de a nemzet vállain is lehet emelkedni és ez emelkedés talaja még szilárdabb, igazabb. Megfürdött Apponyinak lelke Amerika szabad légkörében, látta a gépek országát s megtanulta, hogy modern korunknak nem lehet más rabszolgája, mint a gép, de még az sem alázkodik meg senki előtt és nem aláz meg senkit. Kormos ott minden, mint a Hades birodalma, de a szabadság boldogító öröme feledtetti a mindennapiság bajait.

Több szabadságot nekünk milliók ujéve! Hozd meg azt a mit a magyarság érvényesülésének elengedhetetlen feltételül hirdét az ipari és gazdasági önállóságot Bánffy büszkeséget visszatükrözö irányja, mert csak ez irányban fakad ki az, mivé a nemzet, az istenség tükre, az örök élet forrásává lehet. Üzd el magyarok nagy Istene a vészjósló fellegeket, adj világosságot megtévedt testvéreinknek, hogy e nemzet a testvéries összetartás kapcaival összefűzve haladhasson nagysága, jövője felé!

Mándoky Lajos.
Bánffy párti beltag.

A sertésorbánc elleni védőoltásról.

Közl: Ernst Vilmos városi m. kir. állatorvos.

Ezen lapnak f. hó 10-én megjelent számában „a lépfene elleni védőoltásról“ irt cikkben megemlékeztem arról, hogy a sertésorbánc elleni védőoltás terén is sok káros előítélet és véleményeltérés uralkodik.

A sertésvész fellépte előtt a sertésorbánc volt azon betegség, mely a sertésenyésztőket állandóan nyugtalanította. Az ellene való védőoltás csakhamar elterjedt és a tenyésztők már kezdtek megnyugodni a védőanyag megbízhatóságában, midőn a sertésvész mindent elrontott.

Ezen betegség felléptekor ugyanis a sertésorbánc kérdése teljesen háttérbe szorult, ugy hogy azóta mindenkinek sertése szerint csak vészben betegedett és pusztult, a védőoltás elmaradása miatt pedig a sertésorbánc még jobban szedte áldozatait.

A védőoltás azért is szünetelt, mert sokan nem jöttek tisztába azzal, hogy a betegség tényleg orbánc e, hanem beoltatták a vészes állományt orbánc ellen, — persze eredmény nélkül — és így ártottak az orbánc elleni védőoltóanyag jó hírnevének.

Ma midőn a sertésvész ragálya enyhült, részint a ragályanyag gyengülése, részint a célszerűbb tenyésztet folytán t. i. a beltenyésztés kizárásával erősebb egyedeket produkálnak, és talán nagy része van annak is, hogy a vészen átment állatok bizonyos fokú immunitásra tesznek szert, melyet az utódok is kisebb nagyobb mértékben örökölnek, ismét előtérbe lép a sertésorbánc, még pedig leg-erősebb alakjában.

Ezen betegség ezen jellegben még veszélyesebb a vesznél, mert sokszor 80-90%-a is elpusztítja az 1-1½ éven aluli sertésállományt.

Ha az ellen nem lehetne óvakodni, mindenki óhajtana a segítséget, ép ugy, mint most a sertésvész ellen, melynek biztos védőanyagát még nem sikerült megtalálni. De mivel nem biztos hatású védőoltóanyag, nagyon sokan nem törődnek vele, mert a vélemények nincsenek tisztázva és addig vitatkoznak, míg a sertésfalka elpusztul.

A védőoltóanyag értékét illetőleg az igazság a következő:

2 féle oltóanyag van:

1.) Rendes védőoltóanyag.

2.) Rapid anyag. Ez vérsavó melylyet a már megbetegedett falkát biztosan meg lehet menteni.

A védőoltás a sertést biztosan megvédi a későbbi fertőzés ellen. Oltatni legjobb az 5-6 hetes malacot és 12 nap múlva kapja a 2-dik oltást. Lehet ezenkívül bármilyen koru sertést oltatni, mindig használni.

Ha egy falkában a sertésorbánc kiütne és ezt kir. állatorvos megállapítja, akkor a

gyorsan ható védőoltóanyaggal, vagyis rapidsérummal kell oltani, mely anyag a betegséget azonnal megakasztja. Az idült betegeknek csak egy része gyógyul, mert ott már mélyebb elváltozások jöttek létre.

A rendes védőoltóanyag is megállítja a már kitört betegséget, de még sem oly biztosan és gyorsan, mint a vérsavó.

A városi tisztviselők fizetésének rendezése.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a jelen előterjesztésünkben említett, a fizetés rendezésnek egyik fedezeti alapját képező s megvonni kért mellékjövödelmek tekintetében az ugynevezett szaktisztviselők (t. ügyész, mérnök, orvosok) részére biztosított kedvezmény külön elbírálás alá esik, s illetve azokat korlátozni, vagy megvonni nem kívánjuk, — a városi orvosoknak a külön tervezetben előirányzott fizetés emelését indokolja egyrészt azon körülmény, hogy az 1904. X. t. c. értelmében Szabolcsvármegye törvényhatósága a járásorvosok fizetését szintén 2000—2000 koronában állapította meg, s így a hivatalos elfoglaltatás tekintetében egyenarányban álló városi orvosok fizetése kevesebb nem lehet, — másrészt azon körülmény, hogy a hatósági orvosoknak küszöbön álló államosítása eddigi javadalmazásuk változatlan fentartása esetén rájuk nézve igazságtalan hátrányokat szülne.

Nem kívánunk itt ez alkalommal a tervezet minden egyes tételével külön-külön foglalkozni, mert megvagyunk arról győződve, hogy aki az ügyek menetét, az egyes hivatali állások elfoglaltságát, a felelősségnek és kötelezettségnek mértékét a hivatali állásra való tekintettel ismeri, a bemutatott tervezetből kellő tájékozást meríthet; — mindazonáltal legyen szabad a tervezetnek egyes, a beosztás vagy a sorozás tekintetében kétséget támasztható tételeire nézve röviden kiterjeszkednünk s a kellő felvilágosítást ez alkalommal megadnunk.

Az I. tervezet I. fizetési osztályában a város polgármestere részére 2 fokozat van felállítva, 4400 kor. kezdő-, s 5 évi szolgálat után 5000 korona maximális törzsfizetéssel.

Azon megkülönböztetés, hogy a többi fizetési osztályokban kivétel nélkül 3—3 fokozat van felállítva, abban leli magyarázatát, hogy míg a többi hivatali állások között úgy a törzsfizetés, mint a lakbér tekintetében arányos emelkedés észlelhető, addig a polgármesteri állást a hivatali emelkedés tetőfokának tekinteni s ebből folyólag azt a többi hivatali állással szemben különösebben megkülönböztetni tartjuk szükségesnek. És épen ezen megkülönböztetés szükségére teszi indokolttá a kettős fokozat beállítását, mert a kezdő fizetésnek esetleges leszállítása, s ekként a fokozat felállítása ezen kiváló és kivételes hivatali tisztség helyzetére nézve csak lealázó hatással lehet. A törzsfizetés mérvének meghatározásánál pedig utalni kívánunk a .I. alatt mellékelt kimutatásra, melyből kitünőleg az ott felsorolt városok polgármesterei, amelyek nagyon nagyon csekély kivétellel Nyiregyháza városánál előbbre nem helyezhetők, ezidőszerint is sokkal magasabb javadalmazást élveznek, mint a város polgármesterének tervezett fizetése lesz.

De utalni kívánunk arra is, hogy a Szabolcsvármegye törvényhatóságának szolgálatában álló főszolgabírák, kik biztosított törzsfizetésükön kívül egyéb javadalmazást is élveznek, kik sokkal kedvezőbb megélhetési viszonyok között olcsóbb helyen élnek, s kiknek representációs kötelezettsége Nyiregyháza város polgármesterének ez irányú kötelezettségével arányba nem állítható, 4000 korona kezdőfizetést élveznek, s így Nyiregyháza város polgármesterének a tervezet szerinti törzsfizetése aránytalanul egyáltalán nem tekinthető.

És ha ezeken kívül még figyelembe vesszük azt, hogy a múltban a város mindenkori polgármestere, mint a legnagyobb részvényes, képviselője ezen hivatali állásából kifolyólag a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesületnek igazgatósági tagja volt s e címen a nevezett pénzügyintézetől évenkénti

1200—1300 korona tiszteletdíjat élvezett, s hogy a jelenleg érvényben lévő szervezeti szabályzat a polgármesteri állás ezen kedvezményét megszüntette: — akkor a tervezett fizetésrendezés ezen hivatali állásra nézve a múlttal szemben minden látszólagos előnyét elveszti.

A házipénztárosi állás azért soroztatott a IV. fizetési osztályba, mert az ezen tisztséggel járó súlyos felelősség s a letenni kívánt tiszti biztosíték mennyisége ezen hivatali állás számára lehetőleg anyagi gondoktól mentes, biztos megélhetést igényel.

Ugyancsak a IV. fizetési osztályba soroztatott az I. és II. aljegyzői állás, amelyre nézve azon indítványunkat terjesztjük elő, miszerint tekintettel ezen két állásnak egyenlő hivatali minőségére, a szervezeti szabályzatban azon elhatározás fejeztessék ki, hogy a jövőben minden alkalommal a II. aljegyzői állás legyen betöltendő. Ezáltal a II. aljegyző számára hivatalos előlépés biztosítatik, amely előlépés azonban részére csak a hivatali cím és előjogok elnyerését eredményezné, a fizetés tekintetében azonban ugyanazon fizetési osztályban megmaradván változás be nem következne. És ezen indítványunk elfogadása a város érdekére nézve csak előnyt biztosítana, egyrészt azért, mert a város az I. aljegyzői tisztelet egy ismert s megbízható egyén kezébe tenné le, s másrészt a II. aljegyző hivatali működésére állandóan buzdító hatással bírna. (Folyt. köv.)

HIREK.

Boldog újévet kívánunk barátainknak, lapunk munkatársai- és járatóinak.

Előfizetés iránti felhívás. Az újév bekövetkezte alkalmával azon kérelemmel fordulok lapunk járatóihoz, hogy az előfizetéseket megújítani, illetve a hátrányokat beküldeni sziveskedjenek. A „Szabolcs” hű tükre volt és a jövőben is az lesz az események lefolyásának. Nem kimélünk sem fáradtságot, sem költséget ezután sem, ha közérdek megóvásáról lesz szó. Munkatársaink sorába országos híri írókat és elsőrangú szakembereket sikerült bevonni, sőt örömmel jelezhetjük, hogy azok száma egyre növekedik. A „Szabolcs” — a vármegye egyetlen politikai lapja — nem szegődik egyetlen pártnak sem a kizárólagos szolgálatába, hanem a szerkesztőség, elveinek szigorú fenntartásával, bármely politikai pártból eredő közleménynek készséggel nyújt teret. Ez által módot akarunk nyújtani arra, hogy az eszmék különböző párt-szempontról megvilágosíthatók legyenek, mi által az igazság annál szemötlőbben derüljön ki. Az előfizetők számának öröndetes növekedése lehetővé tette, hogy munkatársaink és tudósítók számát, úgy a vidéken, mint a fővárosban nagyobbíthattuk és hogy a jövőben a lap még érdekesebb tartalommal, még nagyobb terjedelemben jelenhessék meg. Az újév alkalmából vissza tekintünk az 1904. évi munkásságunkra és örömmel hivatkozhatunk arra, hogy hasznos munkát végeztünk. Állandóan figyelemmel kísértük az eseményeket és alig volt hét, hogy javítani valóra ne mutattunk volna rá. Előfizetőink ismerve azt, hogy a személyek válogatása nélkül tesszük szavá a ferdeségeket, gyakran fordultak hozzánk panaszukkal és mi mindannyiszor készséggel adtunk tanácsot, ha pedig a panasz közügyet érintett, haladéktalanul felhívtuk rá az illetékes hatóság figyelmét szóval, vagy pedig a lap útján. Lapunk a múlt évben az ál-

lamvasut és a postaigazgatóság félhivatalos lapja lett, miből kifolyólag az első helyről kapjuk a vonatkozó értesítéseket. Mi hívtuk fel a postaigazgatóság figyelmét az interurbán telefonnál a biztosítékot nem tett előfizetőknek hívóként való szerepelhetésére, ami óriási könnyebbséggel jár a nagy közönségre nézve. A földmívelésügyi minister és a gyümölcsészeti ministeri biztoshoz emlékiratot nyújtott be lapunk szerkesztősége a vármegye szőlészeti és gyümölcsészeti felkarolása érdekében. Előterjesztésünkre rendelte el a kereskedelemügyi minister a gabona áraknak az ország vásárterein való kifüggesztését. A nagyváradai posta és távirda igazgatóság felszólalásunkra egészítette ki a helybeli telefonhálózat villamhárító be rendezését. A posta és távirda igazgatóság a mi megkeresésünkre tette tanulmányozás tárgyává a posta hivatalnak a bettérre való áthelyezését. A vilamos r. t. felszólalásunkra szedette össze és szabályoztatta be az óráit s ezzel sok panasznak vettük elejét. Nagyon sok más kisebb jelentőségű kérdést rendeztünk részint a helybeli hatóságoknál, részint a főváros legfelső hivatalainál. Sok olyan üdvös eszme van azonban tanulmányozás alatt még most is, amelyet a „Szabolcs” vetett fel. Amidőn ismételtén kérjük olvasóinkat, az előfizetési díjak beküldésére; a magunk részéről ígérjük, hogy a jövőben is előharcosai leszünk a nemzeti érdekeknek és hogy közérdekből kifolyólag éber figyelemmel fogjuk kíséren vármegyénk és városunk hivatalos és társadalmi életét. Könyörtelenül fogjuk ostromozni a ferdeségeket, de az érdemnek elismerésétől sem fogunk elzárkózni. Szóval egy olyan lapot fogunk adni olvasóinknak, amely ki emelkedik a kisvárosi hírlapok sablonjából és érdekes tartalmával, szókimondóságával érdemi ki a nagyközönség elismerését. *Mai számunkhoz a hátrány beküldése végett utalvány-lapokat csatolunk!* Kiváló tisztelettel a „SZABOLCS” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz Dorcsák Jenőt fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A kisvárdai takarékpénztár igazgatósága fájdalmas részvétellel tudatja, az intézet fennállása óta volt felügyelő bizottsági tagjának Weinberger Bernát urnak f. hó 23-án történt gyászos elhunytát. Kisvárdai, 1904. december 24. Béke poraira!

Jelölés a tiszai járás főszolgabíróiására. Folyó hó 18-án népes értekezlet volt Mándokon mely alkalommal a következő és 42 tekintélyes földbirtokos által aláírt jegyzőkönyvet vették fel: Jegyzőkönyv. Felvettett Mándokon 1904. december hó 18-án a járás főszolgabírói állásra jelölő járási értekezlet üléséből. Jelen voltak alantirottak: A tiszai járás egybegyült érdekeltsége a mai napon tartott értekezletén azon egyhangú óhajtásnak ad kifejezést, mely szerint a tiszai járás főszolgabírájává a legközelebbi tisztújítás alkalmával Somlyódy János h. főszolgabíró választassék meg. Az érdekeltség egyhangú megnyilatkozása a járási közigazgatás érdekeit bizonyára a legalaposabban óhajtja és kívánja érvényesíteni s bizalmával azt a tisztviselőt veszi körül, akit 18 éves közzolgálat s magában a járásban eltöltött 11 éves hivatali működésben tanult megismerni és megbecsülni. — Nem indokolatlanul kérheti és várhatja tehát a járás a vármegye közönségétől, hogy közóhaja megfe-

elő komoly méltánylásra találjon s amint a multban is oly sokszor tapasztalta, hogy az egyes járások megfelelően nyilatkozott ily irányu óhaja a megyeközönségének választási elhatározását irányította, ugy most is teljes bizalommal és a helyesen mérlegelt közérdek szolgálatának tudatában azon tiszteletteljes kéressel fordul a törvényhatósági bizottság igen tisztelt tagjaihoz, hogy a legközelebbi tisztújítás alkalmával a tisztai járás főszolgabírájává Somlyódy János h. főszolgabíró urat méltóztatásuk megválasztani. — K. m. f. — Gróf Forgách László az értekezlet elnöke. — (Aláírások.)

Uj munkatársak. Sikertült lapunknak munkatársakul megnyerni a kassai gazdasági tanintézet tanári karát, élén Kovácsy Béla igazgatóval. Amidőn ezen hirt örömmel hozzuk olvasóink tudomására, felemlítjük, hogy a tanári kar országos hírnévvel rendelkezik és hogy a szakirodalmat — különösen az igazgató — nagyon értékes dolgozatokkal gazdagították eddig is.

Nyilvános nyugtázás. A Nyiregyházi Kölcsonös Segélyző egyesület mint szövetkezetek. Igazgatósága a vezetésem alatt álló rendőri önszegélyző egyesület pénzalapja javára 20 koronát volt szives adományozni. Fogadja ezen nagybecsü támogatásáért az egyesület nevében ezennel kifejezett köszönetemet. Nyiregyháza 1904 december 28. Kertész Bertalan, egyesületi igazgató.

Vigestély. Örömmel értesítjük a jókedv és a humor barátait, hogy a „nyiregyházi dalegyelet” az idej farsangban is megtartja szokásos és jó kedélyü sikerreiről nevezetessé vált „vigestélyét”. S bár e közkedvelt estély előreláthatólag csak február vége felé lesz megtartva, a dalegyelet már is erősen készül humoros, de azért művészies énekszámjaira. A vigestély programja mint értesülünk csupa újrendkívül mulattató számból fog állani. Szenzációja is lesz, de hogy mi, az még az élelmes főrendező Dokupil d. e. titkár titka. Mindenesetre kíváncsian várjuk a dalegyelet idej vigestélyének részletes műsorát s reméljük, hogy az nem lesz kisebb értékü az eddigiekénél.

Élőképek a színházban. A nőipariskola javára rendezett élőképeket közkívánatra megismételi a rendező-bizottság, hétfőn január 2-án délután 5 órakor a városi színházban, rendes helyárok mellett. Jegyek előre válthatók Jakobovits Fanny kisasszonynál, s hétfőn d. u. 4-órától a pénztárnál.

Sorshuzás. Január 8-án vagyis vasárnap délután 2 órakor 1885 évben született nyiregyházi illetőségü I. korosztályu hadkötelesek sorshuzása, a városháza nagytermében lesz megtartva, melyen való megjelenése az érdekelteket a hatóság felhívja.

Ki panamázott? A sok millióba kerülő parlament építkezésénél súlyos visszaélések történhetek. Ezek talán százezrek tünhetnek el valakinek a kezén. Hogy ki az a valaki, azt persze nem fogják kutatni. Hogy ez a panama, hogy jutott napfényre egy fővárosi napilap a parlamentben lefolyt rombolásról írva a következőkben fejt ki: „A rombolás olyan nagy mérvü volt, hogy a székek asztalok darabokká, sőt szilánkokká is váltak. Azok akiknek kezébe ilyen különleges emléktárgy került, a szó szoros értelmében elámultak, mert kiderült, hogy a parlament épületének mutatós, remekbe készült s méreg drága butorzata puha fából való. A butorokat a legolcsóbb és legpuhább fenyőfából tákolták össze. Az ily módon kipattant titok egyszerre érthetővé tette, hogy a képviselők miért voltak képesek a hatalmasnak látszó miniszteri székeket felemelni és a darabontok fejéhez vágni. És mig eddig a harcoló képviselők testi erejét csodálták, most azon ámultak, hogy a parlamenti épület építésvezetőségét miként lehetett a butorokkal ily nagymértékben becsapni. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy a sok millióba kerülő épület többi berendezése is ilyenforma.”

Menetdíjak az új vasuton. Több előfizetőtől felkértünk, hogy a Nyiregyháza városnaményi vasut menetdíját mint közér-

deket képezőt közöljük le. Nyiregyházáról Nyiregyházi vásártérre és Orosra I. oszt. 60 fill. II. oszt. 30 fill. III. oszt. 20 fillér, Napkorra 80 fill. 44 fill. 30 fill. Apagyra 1 kor., 60 fill. 40 fill. Levelekre és Magyra 120 fill. 80 fill. 50 fill. Majlát telepre Nyirbaktára és Ó-Fehértóra 240 fill. 160 fill. 100 fill. Nyirmadára és Nyirvajára 360 fill. 240 fill. 150 fill. Vásárosnaményra 480 fill. 320 fill. 200 fill.

A nőegylet teastélye a várakozáson felül sikerült. Legelőször is élőképeket mutattak be, melyet Kozák István és Dokupil Gyula állítottak össze nagy szakértelemmel. 3 kis meseképet „Hófehérkét”, „Csipke Rózsát”, és „Jancsika és Juliskát” mutatták be. A négy évszak megismerésére is nagy hatást ért el. A személyek felüle voltak százon. A szereplők csillogó ruházatát a vakító villany fény tette még ragyogóbbá, melyet 2 reflektor vetett a pódiumra. Gyönyörűek voltak az anygalkák homlokukon a villanylámpákkal. A vacsorát a nőipariskola növendékei szolgáltatták fel dicséretet érdemlő ügyességgel. Az élőképek után tánc volt, a melyben azonban a hely kicsinysege miatt csak kevesen vehettek részt. Az első négyest csak éjfél után tudták megtartani, a melyben a táncosoknak csak kisorsze vehetett részt mivel még akkor is tömve voltak a termek, 100 pár körül voltak a táncosok. A vigalom kiviradásig tartott, és eltekintve a hely kicsinysegeből származó kellemetlenségektől kitünően sikerült. A Hudák Juliska szóló tánca is remek volt és a közönség valóságilag ünnepelte a bájos művésznőt. A tiszta haszon körülbelül 1000 koronát tesz ki. Felemlítjük itt, hogy a nagyteremre egy villamos szellőztető felszerelése égetően szükséges.

Nyugtázás. A Nyiregyházi Kölcsonös Segélyző egyesület 20 korona adományát a Szabolcsvármegyei Tanítóegyesület által a budapesti Ferencz-József-Tanítók-Házában létesítendő 4000 koronás szoboralapítvány törlesztésére mai napon hálás köszönettel átvettem. Nyiregyházán, 1904 december 30. Szabó Endre egyesületi pénztáros.

Uj postaügynökség. A szabolcsvármegyei Levelek közsegben „Levelek” elnevezéssel 1905. évi január hó 1-én a postaügynökségekre meghatározott teljes működési körrel postaügynökség lép életbe. A postaügynökség postai összeköttetését a nyiregyháza — vásárosnaményi 5812 és 5813 sz. vonatok utján Apagygyal, illetve a nyiregyháza-vásáros-naményi és vissza 336 sz. kalauz postákkal fogja kapni. A postaügynökség kézbesítési kerületébe Besenyőd, Levelek és Magy községek, Félegyházi pusztát s Bereg, Csépan, Horváth, Kis, Molnár, Pókahegy, Kauszai, Molnár és Besenyőd tanyákat osztom be. Ezen helyek utolsó postája Apagy. A postaügynökség ellenőrző postahivatala Apagy 21936/1904. szám. — Nagyvárad, 1904. december 15-én. Sehöplin sk. kir. tanácsos, pt. igazgató.

Választás. Tegnap volt a városi mérnöki állásra a választás amikor Pavlovics Károly önként visszalépett és így Siklósi István választatott meg.

Megfagyott. Szokásban van, hogy a helybeli zenészek, ünnepek alkalmával, felkeresik a tehetősebbek házaít és rövidebb — hosszabb ideig muzsikálnak. Az ilyen muzsikanak áldomás és fizetség szokott a jutalma lenni, mely a legtöbb zenész elázását vonja maga után. Ünnepe első napján Haga Leopold zenész is azok között volt, akik sok szép nótát muzsikáltak. Az öreg zenész, amikor már nem fért bele a bor, megpróbált hazaballagni, de utközben összeesett és a fagyasztó hidegben megszűnt élni. A szerencsétlenül járt zenész véletlen elhunyt nagy részvétet keltett.

A Nyiregyházi Iparos Olvasókör könyvtára javára, január hó 7-ik napján, saját helyiségében zártkörű, házias jellegű tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személy-jegy 1 kor. 60 fillér. Család-jegy 4 kor. Tombola-jegy 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jó konyháról, kitünő ita-

lokról és jó zenéről gondoskodva van. A 70 tagu rendezőbizottság mindent elkövet a siker érdekében, ami előre is biztosra vehető.

A famunkások gyűlése. Folyó hó 26-án Fábán János és társai gyűlést tartottak az Otthonban, melyen Horavec Gábor budapesti kiküldött is részt vett, és felhívta a munkásokat a szövetkezésre. Az egyesület megalakítását kimondták, és elnökül Ormós Pált, jegyzőül pedig Fábán Sámuel választották meg.

Össze égett. Szepesi Józsefné a Sóstón magára rántott egy égő petróleum lámpát mely nagy mértékben összeégte. Életveszélyes sebekkel szállították be a helybeli kórházba.

Időjelző tábla a városházán. A „Szabolcs” által felvetett azon eszmét, hogy a városházán egy a postaival megegyező tábla tétessék ki és azon a meteorológiai intézet időjelzése, valamint a budapesti gabona tőzsde árzárlata legyen ki írva, a polgármester által elfogadtatott. A kapu bejárata alatt van az időjelző kifüggesztve és annak létesítése általános helyesléssel találkozott. Most csak arra kérjük még fel a polgármestert, hogy a pontos kezeltetésre is fordítson gondot.

Szinielőadást tartott az iparos iparos ifjak egylete karácsony másodnapján, amely ugy erkölcsileg mint anyagilag nagyon jól sikerült.

Meghívó. A Vöröskereszt egyesület nagykállói fiókja ma este 8 órakor a kaszinó összes termében hangversenyyel és tánczal egybekötött jótékonycélu Szilveszter-Estélyt rendez. A hangverseny részletes programja az előadás estéjén fog kiosztatni. Belépti-jegy ára személyenként 1 kor. Család-jegy 3 kor.

Árlejtés. Bakamazon a r. k. tanítólakot 10.000 kor. előirányzattal újra épittetik. Az árlejtés j. hó 12-én lesz.

Nyugtázás és köszönet. A Nyiregyházi Kölcsonös Segélyző egyesület 30 korona adományát iparos-tanonciskolánk javára mai napon köszönettel átvettem. Nyiregyházán, 1904 december 30-án, Barzó Mihály gondnok.

Ragályos-e a tuberkulózis? Ezen az emberiség összeségére felette fontos kérdés a tuberkel-bacillusnak Koch Róbert tanár állfali felfedezése óta igenlő választ nyert. A bacillus terjesztőjeként a tuberkulózisok köpete lett elismerve. A cél tehát, ezen betegek köpetét kevesbiteni. Ezen célt az ujabban felfedezett és sokoldalulag használt „Sirolin” előnyösen előmozdítja. „Sirolin” valóságos gyógyító hatása szer a tuberkulózis ellen. Nemcsak a köpetet kevesbiti, mely lassankint teljesen megszűnik, de még a köhögést is enyhíti és nemsokára teljesen elenyészik, az étvágy javul és emelkedik a testsúly.

Értesítés. A tisztai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának jogakadémiáján az 1904—1905. tanév II. felére a beiratások 1905. évi január 8-tól 19-éig eszközöltetnek; az előadások pedig január 23-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek január 20—22. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedélylyel lehet helye. A más akadémiákról vagy az egyetemokről átlépő joghallgatók eddigi leckekönyvükkel jelentkezhetnek.

A 48-as honvédek nyugdíját jövő hó 1-étől felemelték még pedig a közvitéztek 72 kor. helyett 96 koronát, a tizedesek pedig 96 kor. helyett 120 koronát kapnak évente. A községekben lakók illetményét jövőben az előjáróság kézbesíti.

Az Országos Irodalmi Szövetség tagjai részére járó könyvilletményt a nevezett szövetség hozzám küldötte el. Kérem a szövetség helybeli tagjait, hogy a részükre járó 5 kötet könyvet tölem átvenni sziveskedjenek. Dr. Pröhle Vilmos, Károlyi-utca Egri-féle ház.

Hamis nyugtával felvett pénz. A budapesti keresk. és váltótörvényesék felebezési tanácsa 1904. okt. 31-én E. 366.

szám alatt kimondotta, hogy ha a kereskedőseged, ki különben valódi nyugta mellett pénz felvételére jogosított s hamis nyugtával az adóst tévedésbe ejti s a vételárat a hamis nyugta átadása mellett átveszi, a segédnek ez a büntető törvénybe ütköző eljárása nem főnöke, hanem az adós terhére esik, következésképpen az adós a segédnek teljesített fizetéssel ez esetben nem védekezhetik.

Az új tizkoronás bankjegy nyomása, mint Bécsből jelentik, oly gyorsan halad hogy február végén, vagy március elején már megkezdhetik forgalomba hozását. Addig az időpontig, tekintettel a pénzforgalom ismert követelményeire, 160 millió korona értékű ily bankjegyet kell elkészíteni és egyúttal ugyanily mennyiséget a tartalékkészlet számára.

Az új év alkalmával névjegyeket és ehhez hasonló üdvözlő kártyákat nagy mennyiségben ad postára a közönség. A nyomtatványokat a nemzetközipostaez egyesület kedvezményes áron szállítja, de meg kívánja hogy azok sokszorosítások legyenek és azok kézírás folytán személyi levelezés jelegével ne ruháztassanak fel. Meg van azonban engedve, hogy az újévi üdvözlő kártyákon a B. u. é. k. továbbá p. f. vagy más ezekhez hasonló felírások kézzel is felírassanak. A magyar belföldi nyomtatványtarifa a legolcsóbb ilyen tarifák közé tartozik: 10 grig 2 fillér, 50 kgrg 4 fill. 150 grig 6 fillér, 250 grig 10 fill. 500 grig 20 fillér, 1000 krig 30 fillér. Az általános nemzetközi nyomtatványtarifa 50 gramonként 5 fillér. A nyomtatványfeléket nyílt borítékba vagy keresztöltés alatt kell azért feladni, hogy a kezelő hivatalok meggyőződhesse az arról, hogy a küldemények a szabályoknak megfelelően-e. A szabályok be nem tartása kihágásnak minősítetik és az elvont díj kétszeresétől annak tizenkétszereséig terjedő összeggel büntetetik; küldemény minden darabja után azonban a büntetés legalább 2 koronában állapítandó meg.

A közbiztonság nagyon megrendült tanyáinkon, mert a verekedések és kisebb tolvajlások egymást érik. Jó lesz a körülményekkel illetékes helyen foglalkozni,

A tanu társadalmi állása. Egy rendes perben a felperes kereskedő cég tanu egybehangozóan vallották, hogy egy szönyegre a vétel létrejött. Az alperes nővére pedig azt vallotta, hogy a vétel nem jött létre. A budapesti kir. törvényszék a perrendtartás 64 §-a alapján úgy találta, hogy az üzletben alkalmazott tanu vallomását alperesi tanu vallomásával szemben bizonyítékul elfogadni nem lehet. Igaz ugyan, hogy alperes tanu — így szól az indoklás — csak egyedül áll és alperes nővére, de társadalmi állása, egyénisége vallomásának minden esetre nyújt annyi bizonyító erőt, hogy az a felperesi tanu vallomásának bizonyító erejét lerontja. A budapesti ítélőtábla helyben hagyta a napokban az elsőbíróság ítéletét, de mellőzte a tanu társadalmi állására való hivatkozást.

„Millennium”-telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segítséggel létesített „Millennium”-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzembetesebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőte-

lepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. h.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly „Millenniumtelep”-tulajdonosnak a nagyösi és nagyszentmiklósi határban elfekvő telepein 1904 évben következő szőlőszeti terményállományról van tudomásunk: Ripária Portalis (Gloire de Montpellier), Vitis Solonis és Rupestris Monticola (Rupestris du Lot) 4-es kötésű póznarendszeres 13½ kataszt. hold vesszőnevelő anyaiskola 37,125 tőkével; 3½ kataszt. hold zöldojtványiskola körülbelül 300,000 drb. ez évben párosítással készített, részint sima, részint gyökerez 2 éves dugvány-zöldojtvány; 27½ kataszt. hold ojtvány és dugványiskola körülbelül 4,000,000 drb. eliskolázott fásoltvánnyal és körülbelül 1,000,000 darab amerikai és európai gyökereztetett dugvány. Nagyösz, 1904 évi július hó 30-án. Gábor János, Vincze György okl. szőlészek és telepkezelők. Grün Henrik, könyvelő számtiszt. Buding Antal telepvezető és oenologus. (B. h.) Az alólírt napon és helyen 1904 évi 179 ügyszám alatt általam felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy Grün Henrik könyvelő számtiszt és Buding Antal telepvezető és oenologus, kiket személyesen ismerem, azután Gábor János és Vincze György telepkezelők, kik személyazonosságukat a birtokukban levő igazolvánnyal igazolták, mindnyájan nagyösi lakosok, a fönnebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg irták alá. Kelt Nagyszentmiklóson, ezerkilencszáznegyedik évi július hó (30) harminczadik napján. Simonsich Géza, kir. közjegyző. (P. H.) Ugyancsak a Buding Károly tulajdonát képező pakácsi és knézi 300. kat. holdas telepéről és 1027 drb. háló- és elismerőnyilatkozatokról, valamint az egész telep leírásáról legközelebb hozunk hitelesített kir. közjegyzői okiratokat.

Gazdátlan milliók. A kihuzott sorsjegyek, részvények, záloglevelek stb. nyereményei révén sok millió korona hever gazdátlanul az illető pénztárakban, egyszerűen azért, mert a kisorsolt értékpapírok jogos birtokosai mitsem tudnak arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Hogy ezt példával is illusztráljuk, felemlítjük, hogy a Budavárosi sorsjegyeknél a 41019 sz. sorsjegy 40000 koronával, a Magyar vörös kereszt sorsjegyeknél a 103 sor. 75 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 1434 sor. 36 sz. sorsjegy 30000 koronával, a Józsvi sorsjegyeknél a 4209 sor. 27 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 5660 sor. 99 sz. sorsjegy 30000 koronával ki van huzva. Ezeket a nyereményeket mind e mai napig senkisék reklamáta, jóllehet e sorsjegyeket évekkal ezelőtt huzták már ki, Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, a melynek sorsolási melléklapját, a Pénzügyi Utmutatót a nagym. m. kir. belügyminister 32495 szám alatt mint teljesen megbízható szakközlönyt az összes törvényhatóságoknak, rendezett tanácsú városoknak és a gyámhatósági jog gyakorlásával felruházott községeknek, a nagym. m. kir. pénzügyminister 641 szám a. mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt a pénzügyi tisztviselőknek és a nagym. m. kir. kereskedelemügyi minister 11041 sz. a. a szerkesztésnél követett irányelveknél fogva a hazai körforgalmu vasutaknak hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen és bérmentve megkapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903 év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott külföldi sorsjegyek hiteles kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A többi értékpapírok hátralékos kimutatásai mindig a hiteles huzási jegyzékkel egyidejűleg közöltetnek. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi-ut 44 szám.

27 év nagy idő egy lap életében. A Pesti Hírlap, a hazánkban kétségtelenül legelterjedtebb napilap, most lép immár 27-ik évfolyamába. E hosszú idő alatt valóban oly mély

gyökeret vert a magyar olvasóközönség szívében, hogy arra szinte nincs is példa az országban. Pedig nincs benne semmi csodálni való. Hiszen a Pesti Hírlapot mindenki olvassa, — az is, aki nem ért egyet a politikájával; minden időkben imponált az olvasóközönségnek függetlenségével, őszinte szókimondásával, meggyőződésének fel és lefelé bátor hirdetésével. Ebben rejlik népszerűségének titka. Amihez járul az olvasóközönség szempontjából való másik nagy előnye, hogy legtöbb és legváltozatosabb tartalommal jelenik meg napról-napra, vasárnapi és ünnepi számai egész kötetek; előfizetőinek a szerkesztői üzenetek gazdag mindennapi rovatban jó tanácsal, fölvilágosítással szolgál, kitűnő divatlapot küld nekik féláron s egész évre szóló hasznos könyvet — diszes képes naptárt — ad nekik karácsonyi ajándéknak. Specialitásai is vannak a Pesti Hírlapnak, melyek minden más napilap fölé helyezik: mindennap közöl eredeti és külföldi tárcát, humoros cikkeket (Kis komédiák). Esti levelet aktuális kérdésekről a kitűnő író és bölcselő Tóth Béla tollából; színház és vegyes rovata a leggazdagabb. Ily előnyös tulajdonai révén a legjobb lélekkel ajánlhatjuk t. olvasóink pártfogásába a Pesti Hírlapot, melynek előfizetési ára egy óra csak 2 kor. 40 fillér s az a kiadóhivatalba címzendő: Budapest, V. Váci körút 78., honnan mutatószámokat is lehet kérni.

Uj fegyvergyár. Szombathelyen a lütichei fegyvergyár nagyobb szabásu fegyvergyár felállítását tervezi.

A „Műszaki Világ” jelentése szerint a gyár 4 millió forint tőkével és állítólag 1500 munkással fogja üzemét megkezdni.

A Nap. Példátlan sikerrel egy csapásra hódította meg a NAP a közönséget. Frissessége, elevensége, erős, becsületellenzék hangja, tiszta demokratikus politikája, merész, kitartó és szenzációs küzdelme az alkotmányos szabadságért és a kormány erőszaka ellen, rovatainak bősége, az egész lap eleganciája és kedvessége teljesen meghódították a NAP számára a közönség szívet. *A NAP ezenfelül a legolcsóbb napilap; előfizetési ára negyedévre csak 4 kor., egy hónapra 1 korona 40 fillér. A NAP valamennyi újság megelőzésével a legkimerítőbb tartalommal már-kora reggel megérkezik az összes vidéki városokba. A NAP felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek nagyrészt dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő írja. A NAP szerkesztőségének tagjai: Bródy Mihály, Csizmadia Sándor, Csörgő Hugó, Cholnoki Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Dr. Hajdu Miklós, (segédszerkesztő) Holló Márton, Holló Vilmos, Józsa Antal, Kemény Simon, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Dr. Vázsonyi Vilmos. Mutatószámot készséggel küld A NAP kiadóhivatala: Budapest, Rökk Szilárd utca 9.*

Az éléskamrában. A sárgászöld citrom beleszeretett a fehér, finomlelkű kockacukorba.

Szeretlek — mondta a cukornak — mint a galamb a tiszta búzát, mint a vén kecske a sót, meghalok érted!

A kockacukor válaszolt:

Milyen gyönyörűen tud ön beszélni, szerelmes vagyok a lelkébe!

Meghallotta ezt a beszédet a fekete bors, aki szintén az éléskamrában lakott és csipősen jegyezte meg:

— Pfuj, limonádé!

Az oltványtelepek és az idej szárazság. Az elmúlt nyár abnormis szárazsága következtében az ország legtöbb oltványtelepe nagy mértékben szenvedtek, miért is az idej szőlőoltványok legnagyobb része gyengén fejlődtek s így szőlőkertek telepítésére alkalmatlanok. Annál fontosabb a szőlőbirtokosok részére egy oly oltványtelepet ismerni, amely a beoskolázott oltványok öntözésére négy nagy vizművet állított fel, mely vizművek a száraz időszakban 24 órán belül (éjjel és nappal) három millió liter vizet szállítottak

miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Ez a küküllömenti első szőlőoltványtelep Medgyesen (tulajdonosa Caspari Frigyes.) A „Borászati Lapok” Magyarország ezen ismert szaklapjának 47. száma egy „Oltványtelepek 1904” című cikkben fölötté elismerőleg foglalkozik az említett teleppel és több fényképfelvételt mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek illusztrált árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzékét kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

Dietrich-féle tearumok, Czuba-féle Cognac, Orosz tea, kávé és legjobb fűszerféléket, ugyszintén mindenféle vadász töltények, m. kir. löpor. serét dugasz és játszó kártyák legjutányosabban beszerezhetők Hirschler M. cégnél, Nyiregyházán, az Orosi- és Iskola utca sarkán. ¹/₈ klg. legfinomabb tea 75. krajczár.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen leghatásosabb szer az akáczvirmézcukorka a melyet kellemes ízénél fogva a gyermekek is szívesen megesznek. Egy doboz ára 40 fillér. Kapható egyedül dr. Szopkó Dezső „Arany-sas” gyógyszer-tárában, Nyiregyházán Pazonyi-utca 3. szám.

A nyiregyházi u. m. a vidéki tisztelt közönségnek boldog új évet kíván Lendvay Kálmán a nyiregyházi Sóstó vendéglőse.

Termény árak:

Buza	9.10— 9.30
Rozs	6.70— 6.85
Árpa	7.00— 7.20
Zab	6.60— 6.70
Tengeri	7.40— 7.50

KÖZGAZDASÁG.

A homoki szőlőmivelés.

(Lapunknak ezen cikk közlés végett, a m. kir. földmívelési minisztérium elnöki osztálya által, 8327. eln szám alatt küldetett.)

— Ministeri megbízásból írta: Rác Sándor, m. kir. vincellériskolai igazgató. —

5.

A feltöltéses tányéros trágyázás: Az elteregéssel való trágyázásnál jobb az ugynevezett feltöltéses, tányéros trágyázási eljárás. Ez a trágyázás akként történik, hogy a tökéket, az egyenként való fedéshez hasonlóan, a sorok között lévő földdel sorjában köröskörül feltöltjük, s az így minden tökéközben keletkező tányeralaku mélyedésbe helyezük az egy-egy tökének szánt trágyát, azután pedig a feltöltésre szolgáló földet vissza huzzuk.

Ha a fent ismertetett eljárások egyikét sem lehet, vagy nem akarjuk alkalmazni, követhetjük az u. n. árokba való trágyázási eljárást, a melyet akár ősszel, akár télen, vagy tavasszal végezhetünk.

Az eljárás a következő: Ha ősszel, vagy télen akarunk trágyázni, akkor a tökéknél bakháttal való elfedése után a bakhátak között megfelelő hosszú s mintegy 30 cm. széles és 20. cm. mély árkot ásunk, ebbe a trágyát, egyenletesen elszórva, belehelyezük s az árokból kikerült földdel lazán befedjük. Ugyanigy történik a trágyázás tavasszal is, mikor az árkot a nyitás előtt ássuk meg s a trágyát a nyitás alkalmával takarjuk be. Az árokba való trágyázásnál homokon igáserőt vehetünk igénybe s azt ugyalkalmazzuk, hogy egy-két kormánylemezü ekével huzzuk meg a barázdákat, illetőleg az árkocskákat a sorok közt.

A keveréktrágya.

A keveréktrágya minden néven nevezendő állati, növényi, s ásványi hulladékból készül, tehát szerves és szervetlen anyagok keverékéből áll, a melyet földdel rétegezve lassankint összeérlelünk.

A keveréktrágyának rendszerint főtőmögét alkotó része: a föld, a mely a keletkező oldatba menő vegyületeket lekötöti s ellátná-

sukat megakadályozza. Minél jobb a föld, a mely e célból a hulladékanyagok rétegezésére használtatik, annál értékesebb a keveréktrágya.

Nagyon alkalmas e célra a gyeplő, az iszap, az utcai por, a vályog és márga, vagy a mészben gazdagabb föld, mint pl. a lösz. Ezen anyagok közül azt használjuk, a melyhez a legkönnyebben jutunk.

A hulladékanyagok közül összegyűjtjük a konyhából kikerülő szemetet és mindazt, a mi az udvaron s a ház körül található — összeseperhető, tehát valamennyi állati, növényi s ásványi hulladékot. Különösen célszerűen használhatjuk fel komposzttelepünk gazdagítására a szőlőben a válogatás alkalmával eltávolított hajtásokat, a vessző előkészítésénél visszamaradt hulladékot, ugyszintén a fel nem használt és nem értékesíthető venyigét összevagdaltva és zuzva.

Becsés alkatrésze a keveréktrágyának a hamu.

A komposzttelep a következőképen készíthető:

Valamely félreeső, árnyékos helyen a földre 30 cm. vastag márga- vagy lösz-, szóval erősen meszes talajréteget (sárga földet) helyezünk.

Erre 20 cm. vastagságban összegyűjtött szemetet, növényi, állati stb. hulladékot rétegezzünk

Erre ismét 40 cm. vastagon árok- vagy más iszapot, erdei vagy gyeplődet rakunk és fölébe 2 cm. vastag rétegben égetett mészpórt hintünk.

Ezután 30 cm. vastagságban növényi részeket, u. m.: összezuzott galyakat, venyigevagdálékat, hajtás- és lombhulladékat rakunk. Erre 2 cm. vastag rétegben fahamut s 1 cm. vastag rétegben Thomas-salakot vagy foszfántsontlisztet hintünk.

Erre 60 cm. vastagságban istállótrágyát rétegezzünk. meghintve azt egy kevés foszfáttal és végül az egésznek tetejébe 30 cm. vastagságú rétegben márga-, vagy löszföldet (sárgaföldet) rakunk.

Ily módon a komposzttelep 200—220 cm. magasságot fog elérni.

Hat-nyolc hétig a telepet érintetlenül hagyjuk és csak arra ügyelünk, hogy az tulajdonosán át ne nedvesedjék, se nagyon ki ne száradjon. A hat-nyolc hét elteltével az egész rakást átforgatjuk, trágyalével megöntözzük, aztán hagyjuk tovább érni.

(Folyt, köv.)

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

— Érvényes 1904. október 1-től. —

1. Nyiregyházáról Debreczen felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6:50, 10:24, 2:34 06:42, 08:52; Császárszállásról (6:58) — (2:42), (6:50) (09:09); Ujfehértóról 7:12. 10:44 2:56 07:04, 09:35; Debreczenbe érkezik 8:04, 11:31, 3:48, 07:50. 011:05; Budapest k. pu.-ra érkezik 1:50, 06.40, 09:35, 05:45, X

2. Nyiregyházáról Szerencs-felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 9:31, 5:32, 09:05; Királytelekről 9:45, 5:45, 09:23; Görög-szállásról 9:55, 06:01, 09:36; Virányos 147 sz. őrház (10:01) — — Vaskapu 148 sz. őrh. (10:07) — — Rakamazról 10:14, 06:15, 09:55; Szerencsre érkezik 10:52, 06:51, 010:43; Budapest k. pu.-ra érkezik 07:00, X, 6:35.

3. Nyiregyházáról Csap-felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6:55, 11:53, 06:48; Sóstórol 7:07, 12:04, 07:00; Sóstószőlőtelep 340 sz. őrh. (7:11) (12:08) (07:05); Kemeccséről 7:27, 12:20, 07:18; Nyir-Bogdányból 7:37, 12:29, 07:28; Keék 349 sz. őrh. (7:40) (12:32) (07:32) Demecsrből 7:53, 12:40, 07:47; Pátróhárol 8:07, 12:52, 08:00; Kisvárdáról 8:31, 1:10, 08:21; Fényes-Litkéről 8:46, 1:22, 08:35; Komoró 369 sz. őrh. — — (08:42) Thuzsérről 9:04, 1:36, 08:54; Csapra érkezik 9:30, 2:00 09:21; Munkácsra 11:29, 3:12, 010:45; Ungvárra 11:37, 3:52, 010:31.

4. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7:00, 06:54 Nagy-Kállóból 7:44, 07:29, Kálló-Semjénből 8:19, 08:02, Mária-Pócs 8:43, 08:22, Nyir-Bátorból 9:30, 08:53, Mátészalkára érkezik 10:28, 09:47.

5. Nyiregyházáról Tiszapolgár felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7:20, 9:31, 5:37, Királytelekről 7:43, 9:45, 5:56; Görög-szállásról 8:11, m. 10:05, 06:26, Bashalomról 8:23, m. 10:13, 06:38, Tiszaeszlárról 8:32, m. 10:19, 06:48, Kisfásföldhárol 8:43, m. 10:27 06:59, Hajnalosról 8:56, m. 10:36, 07:12, Tiszalökre érkezik 9:07, m. 10:43, 07:23, Tiszalökről 9:15 X 07:36, Rázomról 9:27 X 07:46, Tiszadadáról 9:55 X 08:12, Tiszadobrol 10:10, X 08:25, Tikosról 10:32, X 08:47, Tiszapolgárra érkezik 10:50, X 09:05.

6. Tiszalökről Debreczen felé induló vonatok: (motorkocsi menet) Tiszalökről indul 04:46, 12:59, 3:36, 07:41; Egyházerdő 2. sz. őrh. (04:56), (1:09), (3:46) (07:51); B.-Szt-mihályra érkezik 05:04, 1:16, 3:53, 07:58; onnan indul 05:05, 1:17, 3:54, X; Debreczenbe érkezik 7:40, 3:34, 06:12.

7. Nyir-Abrányból Debreczen felé induló vonatok: Nyirábrányból indul 5:34, 09.28, 6:27, (g 8:14) 10:56 (g 3:24); Debreczenbe érkezik: 06:32, 10:11, 7:26, g 8:46, 11:37, g 3:55.

8. Debreczenből Nyiregyháza felé induló vonatok: Debreczenből indul 8:13, 12:19, 4:11, 06:56, Ujfehértóról 9:04, 1:11, 5:02, 07:54, Császárszállásról (9:15,) (1:22,) (5:13) —, Nyiregyházára érkezik 9:24, 1:31, 5:22, 08:13.

9. Szerencséről Nyiregyháza felé induló vonatok: Szerencséről indul 05:10, 8:47, 5:08, Rakamazról 05:55, 9:35, 5:44, Vaskapu 148 sz. őrh. — — (5:49,) Virányos 147 sz. őrh. — — (5:54,) Görög-szállásról 6:12, 9:55, 06:11 Királytelekről 6:22, 10:04, 06:20, Nyiregyházára érkezik 6:35, 10:16, 06:32.

10. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok: Csapról indul 6:06, 2:56, 06:14, Thuzsérről 6:34, 3:21 06:42, Komoró 369 őrh. (6:43) — — Fényes-Litkéről 6:51, 3:35 07:00 Kisvárdáról 7:13, 3:51, 07:17, Pátróhárol 7:29, 4:04, 07:33, Demecsrből 7:49, 4:16, 07:48, Keék 349 számú őrh. (7:56), (4:23), (07:56) Nyir-Bogdányból 8:01, 4:28, 08:01, Kemeccséről 8:11, 4:38, 08:14, Sóstószőlőtelep 340 őh. (8:24,) (4:49,) (08:27,) Sóstórol 8:30 4:55, 08:35 Nyiregyházára érk. 8:41, 5:05, 08:47

11. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok: Mátészalkáról indul 03:33, 1:40, Nyir-Bátorból 04:38, 2:57, Mária-Pócsról 05:01, 3:25, Kálló-Semjénből 05:26, 3:54, Nagy-Kállóból 05:50, 4:26, Nyiregyházára érkezik 6:22, 4:58.

12. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok: Tiszapolgárról indul 03:15, 1:50, Tikosról 03:32, 2:09, Tisza-Dobrol 03:52, 2:35, Tisza-Dadáról 04:12, 2:56, Rázomról 04:28, 3:14, Tiszalökre érkezik 04:36, 3:23, Tiszalökről indul 04.51, m. 9:08, 3:26, Hajnalosról 05:04, m. 9:16, 3:38, Kisfás-Földhárol 05:18, m. 9:25, 3:51, Tisza-Eszlárról 05:30, m. 9:32, 4:02, Bashalomról 05:42, m. 9:38, 4:11, Görög-szállásról 6:17, 9:55, 4:33, Királytelekről 6:33, 10:04, 4:50, Nyiregyházára érkezik 6:54 10:16, 5:13.

Nyiregyházáról — Vásárosnamény felé induló vonatok: Nyiregyházáról 7:15, 5:27, Nyiregyháza vásártérről 7:28, 5:38, Orosról 7:46, 5:52, Napkorrol 8:04, 06:07, Apagyról 8:30, 06:31, Levelek—Magyrol 8:46, 06:45, Ófehértóról 9:03, 06:58, Majláthtelep 9:14, 07:08, Nyirbaktáról 9:29, 07:21, Nyir-Vajáról 10:01, 07:50, Nyirmadáról 10:22, 08:08, Vásárosnaményre érkezik 10:52, 08:34.

Vásárosnaményről Nyiregyházára induló vonatok: Vásárosnaményről indul 03:41, 1:03, Nyirmadáról 04:01, 1:38, Nyir-Vajáról 04:28, 2:08, Nyirbaktáról 04:47, 2:29, Majláth telepről 05:01, 2:45, Ófehértóról 5:12, 3:00, Levelek—Magyrol 05:24, 3:13, Apagyról 05:45, 3:36, Napkorrol 6:00, 3:53, Orosról 6:15, 4:12, Nyiregyháza-vásártérről 6:29, 4:39, Nyiregyházára érkezik 6:39, 4:40.

13. Debreczenből Tiszalök felé induló vonatok: (Motoros üzem) Debreczenből indul 05:2, 12:11, 4:25, Búdszentmihályra érkezik 7:53, 2:30, 06:56 Búdszentmihályról indul 04:05, 7:53, 2:31, 06:58, Egyházerdő 2. sz. őrh. (04:10,) (8:00,) (2:38,) (07:05,) Tiszalökre érkezik 04:20, 8:10, 2:48, 07:16.

14. Debreczenből Nyir-Abrány felé induló vonatok. Debreczenből indul g. 12:27, 3:56, g. 06:51, 07:58, 02:50, 05:10. Nyirábrányba érkezik (g. 12:58), 4:45, (g. 07:25), 08:56 03:34, 05:56.

16. A nyiregyházi orsz. vásárok napjain külön vonat indul Debreczenből 6:01, Ujfehértóról 7:13, Császárszállásról 7:28, Nyiregyházára érkezik 7:38. Nyiregyházáról vissza indul 5:23. Császárszállásról 5:33. Ujfehértóról 5:50, Debreczenbe érkezik 06:55.

Jegyzet: Az idő órák és percekben közép-európai számítás szerint van kitüntetve. 0 = az órák előtt az éjeli órákat jelzi. *Cursiv*-val megkülönböztetett vonat 1904 okt. 31-én megszűnik. ( )-be tett számok a feltételes megállást jelentik. m = motorosüzem; g = gyorsvonat a többi személyvonat. —: A vonat megállás nélkül áthalad. X: A közlekedésnek folytatása nincs.

Nyilttér.*)

Mélyen tisztelt helybeli és vidéki vendégeinknek és t. utazóinknak boldog újévet kívánunk

Nébenmayer és Salamon
a Korona-szálloda bérlői Nyiregyházán.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Választási zászlókat
a legjutányosabb árak mellett a
a legrövidebb idő alatt szállít
Ungár Lipót áruháza
Nyiregyházán.

HIRDETÉSEK.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

Angol és Schottis kelmék ruhákra és costümökre.

Blous-zövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis selymek egyes blousokra nagy választékban

Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és cérnavásznak, fehér és színes asztalkészletek, törülközők, zsebkendők.

Legujabb barchetok, flanellokból nagy raktár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Őszi divat ujdonságok!

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-takarók, ágyterítő készletek, csipke- és gyapju függönyök

rendkívül nagy választékban.

Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és legujabb kivitelben, gazdag választékban vannak raktáron s a **legsolidabb árak mellett** árusítatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri;

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanel gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

A NAP

POLITIKAI NAPILAP

kora reggel, valamennyi napilap megelőzésével, érkezik az összes vidéki városokba.

Hazafiság!

Emberszeretet

Műveltség!!

Teljes politikai függetlenség!!

Önálló vámterület!

Magyar ipar!

A NAP
A legnépszerűbb és a legolcsóbb ellenzéki lap.
FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ:
BRAUN SÁNDOR.
FŐMUNKATÁRSÁK:
ÁBRÁNYI EMIL,
dr. VÁZSONYI VILMOS.
Egy szám = ára = **2 kr.**
Előfizetés:
Egy hónapra 1 K 40 f
Negyedévre 4 K — f
Kiadóhivatal: Röck Szilárd-u. 9.

Magyarság!

Demokrácia!!

Szabadelvűség

Harc a párturalom ellen.

Harc az erőszak ellen.

Kitünő értesülések.
Modern, friss,
elmés ujság!!

Bizunk a közönségben. • A közönség bizzék bennünk.

• Tessék mutatványszámot kérni!

• Tessék előfizetni! • Tessék előfizetni!

Nyiregyházán Pazonyi utca 7. sz.

GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmatlanságáért jót állás. Thile soványító tea. miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K.

Vidékre 2 kor. 50 fil

Bérmentve, utánvét mellett kapható:

== **Török József** ==
gyógyszertárban, Budapest, Király-utca

Ispán,

vagy kezelő tisztaállást, szerény feltételek mellett azonnal is elfoglalhat egy 33 éves ev. ref. vallású, nő, végzett gazdasz, e téren 12 éve működik. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Goldstein J. Sándor

férfi-, női-divat- és rövidáru-üzlete

Nyiregyháza.

Pazonyi-utca 4.

T. cz.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a 25 év óta fennálló

Blumberg József ur üzletét átvettem

és azt a legdivatosabb árukkal szereltem fel. — A helybeli és a főváros legnagyobb üzleteiben szerzett tapasztalataim, valamint Budapest és a külföld első gyárosaival való összeköttetésem lehetővé teszik, hogy szives megbízásainak a legpontosabban megfeleljek.

Midőn tisztelettel kérem, hogy szives látogatásaival minél gyakrabban szerencsételni kegyeskedjék, maradtam

kiváló tisztelettel

Goldstein J. Sándor.

Verseny-ár 85 krajczár

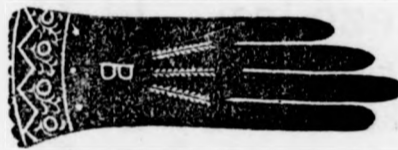
melyért mindenki egy pár bőrkeftyüt, jobbat mint a külföldről beözönlőket, fehér, galamszin és minden divatszín-

ben kaphat

BLUMBERG JÓZSEF

keftyüs és kötszerész
NYIREGYHÁZÁN, Városház-tér 2. sz.

Raktár: sérvkötők s mindenféle kötszerek és betegápolási kellékek és valódi párisi gummi cikkek. „Solingen“-i acéláruk. Legfinomabb szappan és illatszerek.

!! Számos karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak !!

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinék bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket beszélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert, a férjem tudta nélkül és hála Isten teljeseen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Polytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becstelenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?“

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot, díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 137). 71, High Holborn, London, W. C. ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

Allást keres

üggyévi vagy más irodában vagy nevelői házitánító, instruktori correpetitorit intelligens, irodalommal foglalkozó, e téren jó hangzású névvel bíró III. éves tanárjelölt (nyelv történelmi szakos) ki ügyvédi irodában-, járás-, szolgabiróságnál dolgozott, könyveléshez ért, jó írása van; nyilvános iskolában és mint nevelő huzamosabb ideje működik, tanítja: a világi tantárgyakat, héber tudományok minden ágazatát, (talmudot is) német nyelvet, irodalmat, hegedüt. — Igényei igen szerények. Allást csakis Nyiregyháza foglalná el. Szives megkeresésre bővebb információt ad a kiadóhivatal.

Valódi Persa-szőnyegek.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatos olcsó árban** rendelkezésre:

férfi- és női gyapju-szővetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon

és batisztáruk, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes

damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék,

betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női- és gyermek harisnyák.

PRÁGER KÁROLY

Zöldség-tér.

Birtok!

Nyiregyházi határban a városhoz 1/2 órányira fekvő 880 holdas birtok 40 hold dohánytermeléssel szabad kézből bérbe adandó.

Esetleg eladandó!

Bővebbet e lap kiadóhivatala.

Szélhajtó és görcs-
csillapító

Biebergeil-
Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszor

Egy üveg ára 1 korona.

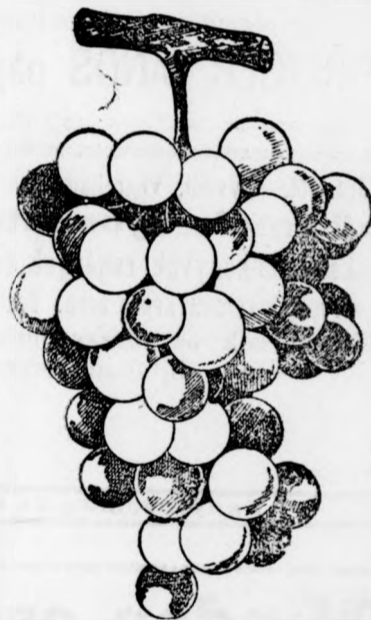
Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszerháza,
Gloggnitz (Nied.-Oest).

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

KOVÁCSI JENŐ DIVATÁRUHÁZA

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2.

•••• Mélyen leszállított árban ••••

számítom az idényről visszamaradt összes cikkeket, ez által **kedvező alkalmat** óhajtok nyújtani a t. vevőközönségnek hogy úgy a **saját szükségletét** mint az ajándékul szánt dolgokat **legelőnyösebben** szerezhesse be. Szives tájékozásul megemlítem, hogy **óriási választékban** vannak még raktáron a legfinomabb kivitelig a legdivatosabb

női ruha és blous szövetek.

Sima posztó női ruhákra 30 krajczártól feljebb.
Angol szövet női ruhákra 60 krajczártól „
Blous selymek remek kivít. 60, 70, 80, 90 kr-tól „
Blous bársonyok remek kivitelben 60 kr tól „
Zsebkendők és stb. cikkek meglepő olcsó árban.

Kiváló tisztelettel **KOVÁCSI JENŐ.**

Férfi
divatszövetek

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látkepeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

kaphatók.

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó **különbéle nyomtatványok raktára.** Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek. Irópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerkek. Előfizetések az összes hírlapokra és folyóiratokra díjtalanul eszközöltetnek.

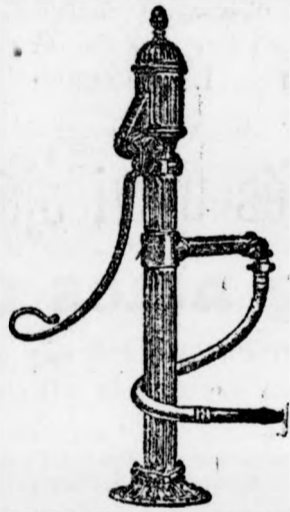
Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

kaphatók

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

Nyiregyházán.

Minden család pénzt takarít!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90.	Finom ajour 6 sz. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon damaszt garn. csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy vászon csak f. 5.45
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40.	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40
Remek női ing vászonból kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55.	Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszú és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszú, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.	
		Remek selyem cloth paplan minden színben f. 3.95	Remek caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Alkalmi vétel.

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók a legolcsóbb órák és ékszerek.

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótállás mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor. Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Útó inga órák 10 korona 5 évi jótállás mellett. 8 napos sulylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától feljebb.

Ezüst óraláncok kövel, vagy hosszú, darabja. 4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koronától feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis esomagolás számítatik fel.